

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Yaşam hakkı ve etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü

Ahmet Kortak Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/14603, Karar Tarihi: 10.12.2019

İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından 3 Aralık 2015 tarihinde gerçekleştirilen operasyonda evlerinin basılması sonucu güvenlik güçleri tarafından vurularak öldürülen Dilan Kotak'ın ölümüyle ilgili kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Yaşam hakkı ihlalini etkili şekilde soruşturma yükümlülüğünün ihlali

Selahattin Demirtaş Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/2216, Karar Tarihi: 11.12.2019

İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesinde öğretim üyesi olarak görev yapan Prof. Dr. A.A.Ş.'nin 10 Ağustos 2015 tarihinde bir sosyal paylaşım sitesinde “Bu iş böyle olmaz. Her şehidimize karşılık bir HDP milletvekili indirilmeli.” şeklinde paylaşımında bulunması üzerine görevden uzaklaştırılması, bir başka üniversitede görev yapan Yrd. Doç. Dr. F.Ö. ise kendisine ait sosyal medya hesabından “... Üniversitesinin pkk aşkı. Sonuna [kadar] destekliyorum hocamızı. Her şehit için bir HDP milletvekili indireceksin bak kalıyor mu terör.” şeklinde paylaşımında bulunması nedeniyle suç duyurularına kovuşturmaya yere olmadığı kararı verilmesi – Açıkça dayanaktan yoksunluk gerekçesiyle ret

Şehmus Altındağ Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2014/4926, Karar Tarihi: 09.01.2020

24 Aralık 1991 tarihinde Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde üç örgüt üyesinin cenazelerinin defni sırasında güvenlik güçlerince açılan ateş sonucu aralarında başvuruların yakınlarının da olduğu yedi kişinin ölmesi, başvuru Şehmus Altındağ'n yaralanmasıyla ilgili soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Yaşam hakkı ihlalini etkili şekilde soruşturma yükümlülüğünün ihlali

Abdülkadir Yılmaz Ve Diğerleri Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/13649, Karar Tarihi: 29/1/2020

Soma'da 13 Mayıs 2014 günü meydana gelen maden maden faciasında yakınlarını kaybeden başvuru sahiplerinin yakınlarının ölümüne ilişkin etkili soruşturma yürütülmediği iddiası – Yaşam hakkı ihlali iddiasını etkili şekilde soruşturma yükümlülüğünün ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Melih Dalbudak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/16050, Karar Tarihi: 13/2/2020

10 Eylül 2013 tarihinde Beyoğlu'nda bulunan üç polisin ateşlediği biber gazı kapsülüyle alınandan yaralanan, doktor raporuna göre alınının sağında 4-5 cm'lik bir kesi bulunan ve subdural hematom (beyin kanaması) tanısı nedeniyle hastaneye yatırılan başvurucunun polislerle ilgili şikayetinde soruşturma izni verilmemesi – Yaşam hakkının esas ve usul yönünden ihlali

F.A. ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/1640, Karar Tarihi:11/3/2020

18 Kasım 2009 tarihinde karın ağrısı şikayetiyle hastaneye kaldırılan, akut apandisit tanısıyla ameliyata alınan, patolojik inceleme sonucunda tüm vücuda yayılan bir tümör olduğu tespit edilen, A grubu arızalı' raporuna rağmen askerliğe elverişli kabul edilerek askere alınan, askerlik sırasında çeşitli kereler rahatsızlanan, eğitimden kaçtığı gerekçesiyle hastaneye götürülmeyen, özellikle karın bölgesine yumruk ve tekme yiyen, bayılmasının ardından revire kaldırılan, yeniden ameliyat olan ve son olarak verilen hava iznindeyken 16 Aralık 2010 tarihinde hayatını kaybeden başvurucunun yakınları tarafından açılan tam yargı davasında bünyesel zayıflığı gerekçe gösterilerek maddi tazminat miktarında %60 oranında indirim yapılması – Yaşam hakkının ihlali

Abdulkerim Şen ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2014/15441, Karar Tarihi: 9/6/2020

Şirnak/Uludere ilçesinin Sapanca mezrasına 26 Mart 1994 tarihinde TSK'ye ait uçaklar tarafından atılan bombalar nedeniyle hayatını kaybeden, yaralanan, göç etmek zorunda kalan başvurucu yakınlarının etkili soruşturma yürütülmediği iddiası – Soruşturmanın etkisiz olduğunun daha önce fark edilip özen yükümlülüğü içerisinde hareket edilmesi gerektiğinden süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Ahmet Pervane ve İnsan Hakları Derneği Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/3349, Karar Tarihi: 2/6/2020

2015 yılında Diyarbakır'ın Sur ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasakları sırasında ağabeyinden haber alamadığını belirten başvurucunun ve derneğin ilçede yaşayan diğer vatandaşlar yönünden yaşama hakkı, işkence ve eziyet yasağı, kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiası – kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Rabia Nur Yazıcı ve Selma Kocapiçak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/9528, Karar Tarihi: 9/6/2020

3-4 Temmuz 2012 tarihlerinde Samsun genelinde meydana gelen aşırı yağış ve sel nedeniyle Canik ilçesi sınırları içinde bulunan Kuzey Yıldızı Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) konutlarının kapıcı dairesinde bulunan başvuru yakınlarının hayatını kaybetmesi ve bilirkişi raporunda DSİ, TOKİ, Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Canik Belediyesine kusur atfedilmesine rağmen yürütülen ceza soruşturması sonucunda yeterli araştırma yapılmadan işlemden kaldırma ve takipsizlik (kovuşturmaya yer olmadığı) kararı verilmesi – Etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünün ihlali

Abdulaziz Bengi ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2014/14048, Karar Tarihi: 10/6/2020

1994 yılında Şırnak-Uludere’de Türk Silahlı Kuvvetlerine ait uçakların bir hava operasyonu sırasında gerçekleştirdiği bombalama neticesinde birden fazla kişinin yaşamını yitirmesi ile yaralanması ve olayla ilgili İHAM’a yapılan başvuruda yaşam hakkının ihlal edildiğine karar verilmesine rağmen (Benzer ve Diğerleri v. Türkiye kararı) olayla ilgili etkili soruşturma yürütülmemesi nedeniyle yaşam hakkının; olayda yakınlarının yaşamını yitirmesine şahit olunması, olay sonrasında maruz kalınan şartlar ve kamu makamlarının ilgisizliği nedeniyle insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlal edildiği iddiası – Yaşam hakkının, etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünün ve insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlali

Selahattin Demirtaş Başvurusu (5), Başvuru Numarası: 2016/4154, Karar Tarihi: 10/6/2020

Yeni Şafak gazetesinin 8/9/2015 tarihli sayısının baş sayfasında başvuru resmî de kullanılarak yayımlanan “KATİL” başlıklı haber nedeniyle başvuru açık hedef hâline getirildiğini, 6-7 Ekim olaylarının sorumlusu olarak gösterilmek suretiyle hakkında açık bir ölüm emri verildiğini öne sürerek haberin yayından kaldırılmasını ve isimlerini verdiği dört şüphelinin hakaret, halkı kin ve düşmanlığa tahrik ve nefret suçlarından cezalandırılmasını istediği şikayette kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Devrim Zengin Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/26413, Karar Tarihi: 9/7/2020

18 Mart 2012 tarihinde İstanbul Kazlıçeşme’de düzenlenen Nevruz kutlamalarına katılmak üzereyken polisler attığı biber gazı nedeniyle başvuru hayatını kaybetmesine ilişkin soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Yaşam hakkı ihlali iddiasının etkili

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

şekilde soruşturulması yükümlülüğünün ihlali (İstanbul Valiliğinin soruşturulması talebi yönünden açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararı)

Lobna Al Lamii Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/20160, Karar Tarihi: 14/10/2020

31/5/2013 günü DİSK tarafından yapılacak basın açıklamasını dinlemek üzere Taksim Meydanı'na giden başvurucunun polisin attığı gaz fişegiyle kafatası kemiğinin kırılmasıyla ilgili soruşturmada daimi arama kararı verilmesi – Süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Cemile Demirel Açıklıkın Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/28025, Karar Tarihi: 13/10/2020

19/07/2016 tarihinde FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla gözaltına alınan ve müdafii tarafından sağ gözünde koyu mor renkte bir iz, göz içinde kan pıhtısı, sol yanakta kahverengi bir iz, el bileklerinde kelepçe izlerinin bulunduğu belirtilerek ifade veren, ardından tutuklanan, intihar eğilimi teşhisiyle Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine sevkine karar verilen kişinin Kırıkkale F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koğuştta bulunan banyonun havalandırma penceresi demirlerine çamaşır ipi ile kendisini asmak suretiyle intihar etmesi – Yaşam hakkı ve etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünün ihlali

Mehmet Aypan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/4868, Karar Tarihi: 30/9/2020

Askerliğe elverişlidir raporu verilerek askere alınan kişinin şikayetleri üzerine kaldırıldığı hastanede göz ve akciğer enfeksiyonu olduğu söylenmesi, birer ay süreyle üç kez hava değişimi raporu verildikten sonra askerliğe elverişli olmadığı raporu verilerek terhis edilmesi ancak sağ göz görme yetisini tamamen kaybetmesi – kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlali

İşkence, İnsanlık dışı ve aşağılayıcı muamele yasağı ve etkili soruşturma yürütme yükümlülüğü

Betül Öztürk Gülhan ve Sıla Koç Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/12937, Karar Tarihi: 10.12.2019

Soma'da meydana gelen maden kazasını protesto etmek için 14.05.2014 tarihinde Ankara'daki Madenci Anıtı önünde yapılacak basın açıklamasına katılmak üzere Güvenpark'ta toplanan başvurucuların polisin biber gazlı müdahalesi sonucu yaralanmasına karşı kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi – 17. maddenin ihlali (Bu başvuruda toplanma ve gösteri özgürlüğünün de ihlaline karar verildi.)

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Oya Meriç Eyüboğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/15836, Karar Tarihi: 08.01.2020

IŞİD'in Kobani'de kadınlara yönelik şiddet eylemlerini protesto etmek amacıyla Savaşa Karşı Kadın İnisiyatifi Platformu tarafından 09.10.2014 tarihinde Atatürk Havalimanı'nda düzenlenen protesto sırasında dış hatlar terminali içinde, gelen yolcu katındaki check-in kontuarları arasında bulunan alanda iki kişinin koşturmasına başlaması sonucu kolluk ve havaalanı özel güvenlik görevlilerince müdahale edilmesi ve sağ kolu sırtına doğru bükülerek kolundan ve boynundan tutularak gözaltına alınan, hakkında açılan davadan “gösterici grubun henüz toplanmadan polisin müdahale ettiği, bu nedenle kanuna aykırı toplantı yapma suçunun unsurlarının oluşmadığı, polisin müdahale etmeden önce gerekli ihtar yapmaması sebebiyle de ihtarla rağmen dağılmama suçunun oluşmadığı” gerekçesiyle beraat eden başvuru sahibinin, kolluk görevlileri hakkında görevi kötüye kullanma ve hakaret suçlarını işledikleri iddiasıyla yaptığı suç duyurusunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi – Kötü muamele yasağından ve etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünden ihlal yok. (Mahkeme bu başvuruda toplantı ve gösteri özgürlüğünün de ihlal edilmediğine karar verdi.)

G.O. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/2470, Karar Tarihi: 15.01.2020

2 Ağustos 2014 tarihinde babası ile birlikte karakola giderek kendisine cinsel istismar, tehdit ve hakarete bulunduğu iddiasıyla K.A.'dan şikayetçi olan başvuru sahibinin şikayeti üzerine açılan davada K.A.'ya hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmesi – İhlal yok

Yalçın Atlı Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/19711, Karar Tarihi:15.01.2020

17 Ekim 2014 tarihinde sabah 05.30 saatlerinde yüzleri maskeli özel harekat polisleri tarafından kapısı kırılarak evi basılan, uzun namlulu silahlarla yüz üstü yere yatırılan, silah dipçığıyle başına vurulan, yumruk ve tekmelerle araca bindirilerek gözaltına alınan ve bu sırada ‘Şerefsiz, ... Koyduğun çocuğu, karakolda ise şerefsiz’ gibi hakaretlere maruz bırakılan başvuru sahibinin şikayetinde kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi –

Barış Toylak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/10047, Karar Tarihi: 15.01.2020

12 Ağustos 2015 tarihinde sabah 05.30'da kolluk kuvvetlerinin evinin kapısını kırarak içeri girdiği, ellerini arkadan kelepçeleyip yere yatırıp ayağı ile kafasına bastığı başvuru sahibinin şikâyetine zor kullanma yetkisine ilişkin sınırın aşılması suretiyle yaralama suçu kapsamında olduğu gerekçesiyle başvuru sahibinin yaralanmasının basit nitelikte olması nedeniyle ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi – Kötü muamele yasağının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Ayşe Adanalı Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/76401, Karar Tarihi: 13/2/2020

Gezi Parkı olayları kapsamında Taksim Dayanışma Platformu'nun Taksim'de yapacağı basın açıklamasını izlemek amacıyla olay yerinde bulunduğunu ve ardından annesiyle buluşacağını belirten başvurunun Taksim Meydanı'ndayken 8 Temmuz 2013 tarihinde gerekçe gösterilmeden yakalanıp gözaltına alındığını, üç gün gözaltında kaldığını, gözaltı sürecinde iç çamaşırını cinsel organı görünecek şekilde indirmesi istenerek kadın bir polis memuru tarafından yapılmak istenen aramaya karşı çıktığını, gözaltına alındığı ikinci gün doktor raporu alınması için götürülürken koridorda erkek bir polis memurunun sol kolunu ters kelepçe pozisyonunda bükerek kendisini duvara yapıştırdığını, yavaş yürüdüğü için bu şekilde davrandığını, kadın polis memurunu teşhis edebileceğini, erkek olanı teşhis edemeyeceğini söyleyerek yaptığı şikayette kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi – İnsanlıkdışı muamele yasağının maddi ve usuli yönden ihlali

Cihan Mutlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/9422, Karar Tarihi: 13/2/2020

31 Mayıs 2013 tarihinde Gezi Parkı eylemleri sırasında arkasından yaklaşan kolluk memurları tarafından hakarete maruz kalan, ensesinden tutularak yere yatırılan ve atılan göz yaşartıcı gaz kapsülüyle başından yaralanan, aynı gün başında hayat fonksiyonlarını ağır derecede etkileyecek düzeyde çökme kırığı olduğu için ameliyata alınan ve iki ay iş göremez raporu verilen başvurucuyu yaralayan polis memurları hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Eziyet yasağının esas ve usul yönünden ihlali

İbrahim Çay Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/16236, Karar Tarihi:13/2/2020

Muğla'da çiftçilik yapan başvurucuya Facebook'ta örgüt lehine paylaşımlar yaptığı iddiasıyla bölgede yaşayan bir askerin hayatını kaybetmesinin ardından bölge halkı tarafından linç girişiminde bulunulması ve evin önünde toplanan kalabalığın "Terörist burda, evini bastık" diye bağırarak ve küfür eden kalabalıktan korkan başvurunun evinden çıkıp kaçmaya çalışırken ölü kesilerek bu kişiler tarafından sopalarla yaralanması, dişlerinin kırılması ve Atatürk büstünün öptürülmesi, bu sırada polis memurlarının "Verecen bu pis teröristi halkın eline, böylelerinin cezasını versin" dediğini, bir diğer polis memurunun sırtına tekme atarak "Kalk git lan ileri" diyerek hakaret ettiğini ve sonrasında jandarma karakolundaki askerlerden birinin "Mersin'den terörist çıkmaz, sen nerden çıktın orospu çocuğu, pis terörist" diyerek kafasını iki kez duvara vurmak suretiyle kendisini darp etmesi, ifadesi alındıktan sonra can güvenliği için hiçbir önlem alınmaması nedeniyle sabaha kadar karakolda bekletilmesi ve kolluk görevlilerinin olay mahalline gecikmeli olarak geldiğini, dolayısıyla meydana gelen olayla bağlantıları olduğunu ve bu nedenle görevlerini ihmal ettikleri iddiasıyla yapılan şikayette kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Maddi bakımından açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle; usul yönünden hukuk yolları tüketilmediğinden kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Ersin Aytaş ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/14965, Karar Tarihi: 27/2/2020

21 Ağustos 2015 tarihinde Van'ın Gevaş ilçesinde bulunan jandarma kontrol noktasına gerçekleştirilen bomba yüklü araç saldırısından sonra başvuru sahiplerinin şüpheli üzerinde durdurulması ve yakalandıkları sırada elbiselerinin yırtık olduğu, yüzlerinde ve vücutlarının çeşitli yerlerinde yara ve morlukla birlikte darp ve kan izlerinin bulunduğu, aracın farları sönmük, camları kırık ve sağ ön lastiği patlak vaziyette olduğu gerekçesiyle gözaltına alınmaları ve gözaltında darp edildikleri iddiasında kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi – Kötü muamele yasağının usul boyutuyla ihlali

Deniz Kaplan Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/17962, Karar Tarihi: 11/3/2020

Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde meydana gelen terör saldırısını protesto etmek amacıyla Halkevleri'nin çağrısıyla düzenlenen eyleme katılan başvuru sahiplerinin polisler tarafından darp edilmesi, haklarında dava açılması ve polisler hakkında kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi – Bazı başvuru sahipleri için insanlık dışı muamele yasağının, etkili soruşturma yürütme yükümlülüğünün ve toplanma ve gösteri hakkının ihlali

Ş.Ç. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/3594, Karar Tarihi: 26/2/2020

28 Ağustos 2015 tarihinde AKP Şanlıurfa Eyyübiye İlçe teşkilatı binasına Molotof kokteylli saldırı gerçekleştiren başvuru sahibinin hastaneye götürülürken saçından tutulup yerde sürüklendiğini, arabada yere yatırıldığını, yarasına basıldığını, dipçiklendiğini ve tekmelendiğini; 14 Eylül 2015 tarihinde gözaltı işlemi için götürüldüğü Şanlıurfa Emniyet Müdürlüğü'nde kaba dayak, göz bağı, yalancı infaz, hakaret ve tehdit biçimlerine, göğüsleri sıkılmak, sıkıştırılmak ve vajinası ağız açılıp kapanan bir aletle zorlanmak suretiyle cinsel işkenceye maruz kaldığını söyleyerek polisler ve vücudundaki darp izlerine rağmen sağlam raporu düzenlediğini iddia ettiği doktor hakkında yaptığı suç duyurusunda kovuşturmayla yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağının usuli yönden ihlali

Ersan Nazlier Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/19917, Karar Tarihi: 3/6/2020

Tek kolu olmayan ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olan başvuru sahibinin tutulduğu ceza infaz kurumunda yerine getiremediği öz bakım ihtiyaçlarını kendi başına yapmak zorunda kalması – İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

S.Ç. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/58121, Karar Tarihi: 9/6/2020

Akli gelişim geriliği olan başvuruçunun kayınpederi ile evde yalnızken birden fazla kez onun tarafından cinsel saldırıya uğradığı iddiasıyla yaptığı şikayet üzerine başlatılan soruşturmada soyut iddianın ötesinde delil bulunmadığı gerekçesiyle kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmesi – kötü muamele yasağı iddiasını etkili şekilde soruşturma yürütme yükümlülüğünün ihlali

Feride Kaya Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/13985, Karar Tarihi: 9/6/2020

Gözaltında tutulduğu süreçte sağ eli ile sağ ayak parmaklarına elektrotlar bağlanmak suretiyle vücuduna elektrik verildiğini, sağ kolunun işkence nedeniyle tutmaz hâle geldiğini, gözaltında kaldığı süre boyunca gözlerinin bağlandığını, kimseyle görüştürülmediğini, iç çamaşırıyla kalacak şekilde kıyafetlerinin çıkarıldığını, uyutulmadığını, saçından çekilerek sürüklendiğini, damlayan suyun altında tutulduğunu, çıplak ayaklarına botlarla basıldığını, ağır hakaretlere maruz kaldığını ve tehdit edildiğini iddia ederek suç duyurusunda bulunan başvuruçunun hakkında gözaltında tutulduğu sırada düzenlenen sağlık raporlarının içeriğinin gerçeğe aykırı olduğu suçlamasıyla iki doktor hakkında görevi kötüye kullanma, kötü muamele iddialarını gerçekleştirdikleri isnadıyla da iki jandarma personeli hakkında gözaltındaki kişiye kötü muamele yapma suçlarından açılan kamu davasının zamanaşımı nedeniyle düşmesi – İşkence yasağının esas ve usul yönünden ihlali

Davut Yıldız Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/39073, Karar Tarihi: 1/7/2020

Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin attığı göz yaşartıcı gaz kapsülünün sağ göz ve yanağına isabet etmesiyle yüzünden ciddi şekilde yaralanan başvuruçunun dört gün görme kaybı yaşaması – Kötü muamele yasağını etkili soruşturma yükümlülüğünün ihlali

Egemen Budak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/14870, Karar Tarihi: 9/6/2020

Gezi Parkı eylemleri sırasında polisin attığı biber gazı kapsüllerinden biri sağ şakağına isabet eden başvuruçunun şikayetinde kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi – insan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının maddi ve usul boyutunun ihlali (ayrıca toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali)

Fırat Can Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/762, Karar Tarihi: 2/6/2020

Kırklareli E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu olan başvuruçunun öğrencisi olduğu Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesinin sınavlarına girmesi amacıyla İstanbul'a sevk edildiği sırada nakil aracı içinde darp edilmesi ve görevliye 3.000 TL adli para cezası verilmesi – Eziyet yasağının esas ve usulden ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Akın Can Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/13469, Karar Tarihi: 10/6/2020

Gezi Parkı eylemleri sırasında 1 Haziran 2013 tarihinde Ankara’da polisin başını hedef alarak biber gazı atması nedeniyle gaz tüfeğinden atılan kapsülün başına isabet etmesiyle yaralanan başvurusunun şikayeti üzerine başlatılan soruşturmada kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi – İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının usul boyutunun ihlali

S.B. Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/59765, Karar Tarihi: 17/6/2020

Başvurusunun eşinin ortak çocukları olan 2. ve 3. çocuklarının annelerinin cinsel istismarına maruz kaldığını söyleyerek şikayette bulunması, oğlu A.H.B.nin ifadesi ve diğer deliller göz ardı edilerek, olaya ilişkin detaylı araştırma yapılmaksızın anne hakkında kovuşturamama kararı verilmesi – kötü muamele yasağını etkili şekilde soruşturma yükümlülüğünün ihlali

F.S. ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/11174, Karar Tarihi: 23/6/2020

15 yaşındaki S.S.’nin cinsel istismara uğraması, haberi olmadan çekilen çıplak fotoğrafları nedeniyle tehdide maruz kalması, bu olaydan sonra farklı kişiler tarafından değişik tarihlerde aranarak fotoğraflarının ellerinde olduğunu söyleyen kişilerce cinsel ilişkiye zorlanması ve babası tarafından ‘satıldığı’ iddiasında kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağının usul boyutunun ihlali

Alper Can Aykaç Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/16563, Karar Tarihi: 23/6/2020

31 Mayıs 2013’te Eskişehir’de düzenlenen Gezi Parkı eylemlerine katılan başvuruçuların polis tarafından copla darp edilmesi, yüzleri hedef alınarak biber gazı sıkılması, hakaret içerikli sözlü şiddete maruz kalması ve bir başvuruçunun gözaltında polis aracında kafasına ve kulağına copla vurulması ve bütün bu şikayetlerde kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi – İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının maddi ve usul yönünden ihlali

Elif Güneş Yıldırım Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/15455, Karar Tarihi: 1/7/2020

16/6/2013 tarihinde Gezi Parkı eylemleri sırasında kolluk görevlileri tarafından yakın mesafeden ve hedef gözetilerek atılan gaz fişeginin alına isabet etmesi sonucu yaralanan, hastaneye kaldırılan ve on gün iş göremez raporu alan başvuruçunun şikayeti hakkında kovuşturmayaya yer olmadığı kararı verilmesi – Eziyet yasağının maddi ve usul yönünden ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Mesut Uçar Ve Ramazan Acar Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/1066, Karar Tarihi: 8/7/2020

6-7 Ekim olayları sırasında 7 ve 8 Ekim’de gözaltına alınan başvurucuların yerde sürüklenmesi, gözlerinden yaralanması ve darp edilmesi şikayetlerinde kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağının usul boyutu itibarıyla ihlali

Aynur Şengül Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/5901, Karar Tarihi: 8/7/2020

İstanbul’daki Gezi Parkı olayları sonrasında hayatını kaybeden Berkin Elvan’ın ölümü nedeniyle 21/3/2014 tarihinde İstanbul Taksim Meydanı’nda düzenlenen protestolara katılan başvurucunun polislerden biri tarafından hedef alınarak 10-15 metre mesafeden sıkılan gaz fişegi nedeniyle sol ayak parmaklarını kırması ve kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağını etkili soruşturma yükümlülüğünün ihlali

Deniz Ünsal Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/6211, Karar Tarihi: 8/7/2020

Bariş Bloku’nun 6/10/2015 tarihinde Adana’da, 10/10/2015 tarihinde Ankara’da düzenlenecek olan mitinge destek amacıyla düzenlediği “Bariş Ses Ver” adlı basın açıklaması ve yürüyüşe katılan başvurucunun gözaltında darp edilmesiyle ilgili şikayetine karşı kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – İnsan haysiyetiyle bağdaşmayan muamele yasağının usul yönünden ihlali

S.Ç. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/17516, Karar Tarihi: 15/9/2020

Soma’da yaşanan maden kazasını protesto etmek amacıyla toplanan ve tramvay yolunu kapatarak oturma eylemi yapan 150-160 kişilik grupta yer alan başvurucunun kamera kayıtlarına göre gözaltına alınırken kilise kapısından sürüklenerek çıkarıldığı, bu sırada kendisine “Kalk, ayağa kalk.” diye bağırıldığı, boğazından tutularak ayağa kaldırılmaya çalışıldığı, başvurucunun ayağa kalkmaması üzerine “Ayaklarından tutun.” şeklinde konuşulduğu, başvurucunun ters kelepçeli iken kolları ve ayaklarından tutulmak suretiyle taşındığı, daha sonra ayaklarından tutan polislerin başvurucuyu bıraktıkları, başvurucunun “Kolum!” şeklinde bağırarak ayağa kalktığı, böylelikle caddede ilerlemeye devam ettikleri tespit edilmesine karşın kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağından ihlal yok (usuli yönden ayrıca inceleme yapılmasına gerek görülmedi)

Cem Kuru Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/29874, Karar Tarihi: 14/10/2020

Hükümlü olan başvurucunun ceza infaz kurumunda darp edilmesi sonrasında ellerinden ve ayaklarından kelepçelenerek gözlem odasında soğuk bir ortamda tutulması, ellerinde ve kaburgalarında kalıcı hasar meydana gelmesi ve bu olaya ilişkin soruşturmada kovuşturmaya

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

yer olmadığı kararı verilmesi – kötü muamele yasağını etkili şekilde soruşturma yükümlülüğünün ihlali

Özgürlük ve güvenlik hakkı

Mehmet Hasan Altan Başvurusu (3), Başvuru Numarası: 2018/2620, Karar Tarihi: 09.01.2020

Anayasa Mahkemesi'nin kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile ifade özgürlüğünün ihlaline karar verip derhal tahliye edilmesini istediği kararına rağmen başvurusunun yerel mahkemelerin Anayasa Mahkemesi kararına direnerek başvurusunu serbest bırakmaları – Bağlayıcı olan Anayasa Mahkemesi kararının uygulanmaması nedeniyle 19. maddenin ihlali

Mustafa Özterzi Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/14597, Karar Tarihi: 31.10.2019

Hakim olarak görev yaparken darbe girişiminden sonra 17.07.2016 tarihinde gözaltına alınan ve tutuklanan başvurusunun özetle; cep telefonu üzerinde yapılan HTS analizi sonucu düzenlenen rapor içeriğine göre haklarında FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan soruşturma yürütülen kişilerle telefon irtibatının bulunduğu; YARSAV üyesi olduğu; internet geçmişi çıkarımlarında örgütün propagandasını yaptığı bilinen sosyal medya hesapları ve internet sitelerini takip ettiği, buralarda paylaşılan bazı ses ya da video kayıtlarını izlediği, haber ve yorumların okunduğuna dair izler olduğu; FETÖ/PDY'yi övücü nitelikte olduğu değerlendirilen yazı, ekran görüntüsü, fotoğraf ve değişik gazetelerden örgütle ilgili çok sayıda haberin tablete kaydedildiği; kullanmakta olduğu cep telefonunda ByLock uygulamasının yüklü olduğuna dair bir tespit yapılamadığı ancak uygulamanın kurulumuna dair izlerin telefonda kayıtlı bulunan meh...@gmail.com adlı mail adresinde yer aldığı iddialarıyla suçlanması – Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Tunca İlker Öğreten Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/11340, Karar Tarihi: 20.11.2019

Gazetecilik yapan başvurusunun Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'nın kullanmakta olduğu mail adreslerinin şifrelerinin DHKP-C örgütü ile bağlantılı RedHack isimli hacker (bilgisayar korsanı) grubu tarafından ele geçirilmesi ve bu maillerin sosyal medyada manipülasyon amaçlı yayılması olayı ile ilgili olarak başlatılan soruşturma kapsamında 25.12.2016 tarihinde gözaltına alınıp, 17.01.2017 tarihinde silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanması – Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile basın ve ifade özgürlüğünden ihlal yok. (Engin Yıldırım ve Mümtaz Akıncı şerh düşmüş)

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Mümtazer Türköne Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/17839, Karar Tarihi: 27.11.2019

Gazeteci başvuruçunun Zaman Gazetesi'nde yazdığı aralarında 23/12/2013 tarihli, “Gemi Hızla Su Alıyor”; 24/12/2013 tarihli, “Başbakan Kaybettiği Savaşı Sürdürüyor”; 29/12/2013 tarihli, “Yargı Başbakanın Siyasi Rakibi mi?”; 10/1/2014 tarihli, “Cumhurbaşkanı, Freni Patlayan Kamyonu Durdurabilir Mi?”; 31/1/2014 tarihli, “Paranın İktidarı”; 14/3/2014 tarihli, “Yangınla Delil Yok Etmek”; 19/3/2015 tarihli, “Devri Sabık Yaklaşırken”; 20/3/2015 tarihli, “Türkiye'nin Yeni Aktörleri”; 4/2/2016 tarihli, “Arınç Saray'ı, Sur'daki Tünellere Sokuyor” başlıklı yazıların da olduğu yazılar nedeniyle 27.07.2016 tarihinde gözaltına alınıp 04.08.2016 tarihinde silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etme suçundan tutuklanması – tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna, soruşturma dosyasına erişimin kısıtlandığına ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna, tutukluluk incelemelerinin hâkim/mahkeme önüne çıkarılmaksızın yapıldığına ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna, sulh ceza hâkimliklerinin yapısına ilişkin iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna, tutukluluğun gözden geçirilmesi kararlarının tebliğ edilmemesi ve tutukluluğa itirazın incelenmemesine ilişkin iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna, tutukluluğa etkili itiraz hakkının ihlal edildiğine ilişkin diğer iddiaların açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna, mal varlığına tedbir konulmasına ilişkin ihlal iddialarının başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna, haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemez olduğuna, masumiyet karinesinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna, ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna, anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine, anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edilmediğine karar verildi.

Günal Kurşun Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/35484, Karar Tarihi: 15.01.2020

Büyükada'da gerçekleştirilen insan hakları toplantısı sırasında 5 Temmuz 2017 tarihinde gözaltına alınan ve 18 Temmuz 2017 tarihinde silahlı terör örgütüne üye olmamakla beraber örgüt adına faaliyette bulunarak yardım etme suçundan tutuklanan başvuruçunun ihlal iddiaları – AYM, yakalama ve gözaltının hukuka aykırılığı iddiasını iç hukuk yolları tüketilmediği için reddederken, başvuruçunun yalnızca ilk tutukluluğa itiraz etmiş olması, sonrasında verilen tutukluluğun devamı kararlarına itiraz ettiğinin dosyadan anlaşılabilmesi nedeniyle özgürlük ve güvenlik hakkı bakımından iç hukuk yollarının tüketilmediğine karar vermiştir. Sulh ceza

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

hakimlerinin bağımsız ve tarafsız olmadığı, tutukluluk incelemelerinin hakim önüne çıkartılmadan yapıldığı itirazları ise açıkça dayanaktan yoksun bulundu.

Abdullah Kılıç Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/25356, Karar Tarihi: 08.01.2020

Bir dönem Habertürk TV haber koordinatörlüğü ve daha sonra Meydan gazetesinde köşe yazarlığı yapan bir gazeteci olan başvurunun 25 Temmuz 2016'da gözaltına alınıp başvuruyla ilgili olarak tanık beyanları, örgüt liderinin talimatı sonrasında Bank Asyaya kayda değer miktarda para yatırması, yazmış olduğu bir yazının örgüt liderine ait hesaptan paylaşılıp örgüt mensuplarına duyurulması, 17-25 Aralık süreci sonrası Habertürk TV'deki görevinden uzaklaştırılınca Fuatavni adlı sosyal medya hesabı tarafından sahiplenilmesi, yazılarında -sonradan darbe girişiminde bulunan- FETÖ/PDY ile yapılan hukuki mücadeleyi hukuksuzluk ve zulüm olarak nitelendirip itibarsızlaştırması, örgüt adına propaganda yapan, örgüte finans sağlayan kuruluşlara hâkim kararı ile kayyım atanmasını ve örgütle mücadele kapsamındaki idari kararları benzer şekilde hukuksuzluk olarak niteleyip devrin değişeceğini, mücadele eden kamu görevlilerinin bir gün adalet önünde hesap vereceğini yazması ve benzer söylemlerin örgütün yazılı ve görsel medyasında da sıkça yer alması gibi hususlara değinilerek 29 Temmuz 2016'da örgüt üyeliği suçundan tutuklanması – Başvurunun ilk tutukluluğu yönünden özgürlük ve güvenlik hakkı ihlali açıkça dayanaktan yoksun bulunurken, hükümle birlikte yeniden tutuklanması yani ikinci tutuklulukla ilgili ihlal kararı verildi.

Faik Doğan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/12692, Karar Tarihi: 8/1/2020

Başvurunun darbe girişiminden sonra hakkındaki gizli tanık beyanları, üniversiteye hazırlık döneminde FETÖ/PDY ile iltisaklı olan Işık Dershanesi'nde öğrenim görmesi ve anılan örgütle iltisaklı olan Bank Asya'da 17-25 Aralık sürecinden sonra katılım hesabı açması nedeniyle örgüt üyeliğinden tutuklanması – Tutuklamanın hukuki olmaması dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

N.D. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/21990, Karar Tarihi: 9/1/2020

Darbe girişimi sırasında hakim olan başvurunun HSYK tarafından meslekten çıkarıldığı ve bu kararın kesinleştiği; Tanık S.Y.nin 13/4/2017 tarihli ifadesi ve Emniyet tarafından düzenlenen 5/6/2017 tarihli HTS analiz raporunda, başvurunun kullandığı telefonla haklarında FETÖ/PDY kapsamında soruşturma yürütülen genellikle yargı mensubu olduğu ve örgütün üst düzey yöneticisi oldukları bilinen bir kısım kişiyle görüşmesi nedeniyle FETÖ/PDY üyeliğinden tutuklanması – Kuvvetli suç şüphesi olmadığından özgürlük ve güvenlik hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Sedat Laçiner Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/47628, Karar Tarihi: 12/2/2020

Başvurucunun 15 Temmuz darbe girişiminden sonra FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla tutuklanması – açıkça dayanaktan yoksunluk sebebiyle kabul edilemezlik kararı

Ali Dikici Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/21928, Karar Tarihi: 10/3/2020

Darbe girişiminin ardından HTS analiz raporunda FETÖ/PDY şüphelileri ile telefon görüşmelerinin olduğu, FETÖ/PDY iltisaklı Turgut Özal Hastanesini iki defa aradığı, iki defa bu Hastaneden arandığı ve yirmi bir defa mesaj aldığı gerekçesiyle tutuklanan hakim başvurusunun konutunda yapılan arama esnasında el konulan tüm dijital materyallere ilişkin olarak Ankara Cumhuriyet Başsavcılığınca yaptırılan bilirkişi incelemesi sonunda düzenlenen 2/1/2020 tarihli bilirkişi inceleme raporunda; başvurusunun FETÖ/PDY ile irtibatlı olduğunu ortaya koyacak herhangi bir bilgi, belge, kayıt ve şifreli haberleşme programına rastlanmaması – Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali

Yasin Akdeniz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/22178, Karar Tarihi: 26/2/2020

Başvurucunun avukatıyla görüşmesinin teknik araçlarla kayda alınması, bu sırada iki infaz memurunun görüşmeyi izlemesi ve notlar alması, belge alışverişine izin verilmemesi ve görüşme süresinin otuz beş dakika ile sınırlandırılması nedenleriyle tutukluluğa etkili şekilde itiraz edemediği iddiası – Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkından ihlal yok

A.C. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/64868, Karar Tarihi: 27/2/2020

Mardin Valiliği koordinatörlüğünde İl Emniyet Müdürlüğü Toplum Destekli Polislik Büro Amirliğince yürütülen Sosyal Destek Programı Projesi (SODES) kapsamında, seviye belirleme sınavına (SBS) girecek öğrencilere “Güvenli Gelecek İçin Eğitimde Fırsat Eşitliği” adlı hazırlık eğitimi ve lise öğrencilerine yönelik “İngilizce Yaz Eğitim Kampı 2” adlı İngilizce eğitimi ile ilgili olarak yapılan ihalelerde birtakım usulsüzlüklerin olduğu ve bu projelerle FETÖ/PDY’ye finansman sağlandığı iddialarına yönelik olarak başvurusunun da aralarında yer aldığı iddiasıyla başvurusunun tutuklanması – Kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali

İbrahim Okur Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/50394, Karar Tarihi: 27/2/2020

2010 yılında HSYK üyesi seçilen ve dört yıl -hâkim ve savcılarının atanması ve yetkilerinin belirlenmesine ilişkin karar vermekle görevli olan- HSYK Birinci Dairesi başkanlığı yapan, 2014 yılında yeniden HSYK üyesi seçilemeyip İstanbul Anadolu Adliyesi 3. İş Mahkemesine hâkim olarak atanan başvurusunun 15 Temmuz darbe teşebbüsünden sonra Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başvuru hakkında ağır cezalı suçüstü hâli bulunduğu değerlendirilerek FETÖ/PDY’nin hiyerarşik yapılanmasında yer aldığı iddiasıyla tutuklanması

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

– Tutuklamanın hukuki olmaması dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiasında açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

A.A. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/59578, Karar Tarihi: 12/2/2020

Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nda yüzbaşı olarak yapmaktayken darbe girişiminden sonra anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme suçuyla ilgili olarak yürütülen bir soruşturma kapsamında tutuklanan ve 28/7/2017 tarihli ilk duruşmada tahliye edilen başvurunun tahliye edilmesine ilişkin yazının 28/7/2017 günü en geç saat 19.35'te Ceza İnfaz Kurumunun UYAP ekranına düşmesi ve Ceza İnfaz Kurumu'nun tahliye kararının 29/7/2017 tarihinde UYAP ekranına düştüğünü ve başvurunun aynı gün saat 10.57'de tahliye edildiğini bildirmesi – geç tahliye edilmesi nedeniyle CMK'nin 141. maddesi uyarınca tazminat davası açılmadığı için başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Harun Kobak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/60589, Karar Tarihi: 27/2/2020

Türk Silahlı Kuvvetlerinde kıdemli başçavuş olarak görev yapan başvurunun 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişiminin ardından 25 Temmuz 2016 tarihinde anayasal düzeni devirmeye teşebbüs suçundan tutuklanması – Tutuklamaya sevk yazısında, Sulh Ceza Hakimliği kararında ve savcılık dosyasında başvurunun suç işlediğine dair somut olgulara yer verilmemesi ve kuvvetli suç şüphesinin bulunmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali (CMK 141 yoluyla ilgili muhalefet şerhlerinin ayrıca okunmasında fayda var.)

Cihan Acar Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/26110, Karar Tarihi: 27/2/2020

Bugün gazetesi muhabiriyken gazeteye kayyum atanması sonrasında işine son verilen, Zaman gazetesine kayyum atanmasına ilişkin mahkeme kararının uygulanması sırasında Twitter'da Zaman gazetesini destekleyici paylaşımlarda bulunan, 3/8/2015 tarihinde kendisine ait blog sitesinde yayımladığı yazılar nedeniyle 29 Temmuz 2016 tarihinde silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklan başvurunun tahliye olduktan birkaç saat sonra hakkında başlatılan yeni bir soruşturma ile tekrar gözaltına alınması, 14 gün gözaltında kaldıktan sonra KHK ile kapatılan Bugün, Kanaltürk, Özgür Yayıncılık't çalıştığı, PAK Medya İş Sendikası üyesi olduğu, Bank Asya kullandığı, BYLOCK kullanan kişilerle irtibatla olduğu, Tahşiye ve Selam Tevhid olarak bilinen operasyonları protesto etmek amacıyla yapılan gösterilere katıldığına dair telefon sinyalleri gerekçesiyle ikinci kez tutuklanması – İkinci tutukluluk bakımından kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ihlali “yargılandığı davada tahliye edilmiş olan- başvuru bakımından temelde aynı suça ilişkin olgulardan hareketle başlatılan bir soruşturma kapsamında yeniden tutuklama tedbirinin uygulanmasını zorunlu kılan tutuklama nedenlerinin neler olduğunun ve neden tutuklama tedbirinin ölçülü görüldüğünün tutuklamaya ilişkin kararlarda yeterince ifade edildiğini veya somut olayın özelliklerinden anlaşıldığını söylemek

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

mümkün değildir” (İlk tutukluluk bakımından 30 gün başvuru süresi içerisinde başvuru yapılmaması nedeniyle kabul edilemezlik kararı)

Senih Özay Başvurusu, Başvuru Numarası: 2020/13969, Karar Tarihi: 9/6/2020

COVID-19 salgını riski dolayısıyla 65 yaş üstü kişilere yönelik olarak ilan edilen sokağa çıkma yasağı nedeniyle özgürlük ve güvenlik hakkı, çalışma hakkı gibi bazı hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddiası – idari yargıda iptal davası açma ve bu davada yürütmenin durdurulması isteğinde bulunma yoluna başvurmadan, doğrudan Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunulması nedeniyle başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Eren Erdem Başvurusu, Başvuru Numarası: 2019/9120, Karar Tarihi: 9/6/2020

Karşı gazetesinde ve bu gazetenin internet sayfasında *17-25 Aralık soruşturmaları* ve *Selam Tevhit soruşturması* gibi birçok adli soruşturma ile ilgili bilgi ve belge paylaşılarak haberler yayımlandığı, yapılan haberlerde bu soruşturmalar kapsamındaki bazı telefon görüşme kayıtlarının kullanıldığı, yine *17-25 Aralık soruşturmalarına* ilişkin olarak bir sureti Emniyet Müdürlüğünde dahi bulunmayan ve -FETÖ/PDY ile bağlantılı olarak Hükümeti devirmekle suçlanan ve haklarında tutuklama tedbiri uygulanmış olan- önceki personel tarafından hazırlanmış fezlekenin bölümlerine yer verildiği, şüpheli E.E. tarafından İstanbul Emniyet Müdürlüğünde görev yapmış olan, FETÖ/PDY ile bağlantılı polislerden elde edilen bilgi ve dokümanların başvurucuya verilerek gazetede kullanılan haberlerde kullanıldığı, Başbakan ve MİT Müsteşarı ile yabancı uyruklu iş insanı Y.E. arasında İstanbul Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleşen bir görüşmenin gazetede 21/2/2014 tarihinde “*Sır Toplantı*” başlığıyla haber yapıldığı, yine Başbakan, Dışişleri Bakanı, MİT Müsteşarı, Genelkurmay İkinci Başkanı ve Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı arasında yapılan gizli toplantı ve görüşmelerin 28/2/2014 tarihinde “*Paramzadeler*” ve “*Kan Lobisi*” başlıklarıyla haberleştirildiği, “*Kan Lobisi*” başlıklı haberin bizzat başvurucu tarafından yapıldığı, kimliği gizlenerek beyanı alınan *Ayçiçeği* kod adlı tanığın anlatımları dikkate alınarak CHP eski milletvekili olan başvurucunun tutuklanmasına karar verilmesi – tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Selahattin Demirtaş Başvurusu (3), Başvuru Numarası: 2017/38610, Karar Tarihi: 9/6/2020

HDP eski eş genel başkanı Demirtaş’ın 4 Kasım 2016 – 7 Aralık 2018 tarihleri arasındaki tutukluluğunun makul süreyi aştığı iddiası – Makul süreyi aşan tutukluluk nedeniyle kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Yetkin Yıldız, Başvuru Numarası: 2018/3292, Karar tarihi: 23/6/2020

Aktifhaber adlı internet sitesinde genel yayın yönetmeliği yapan gazeteci başvuruçunun “Fuatavni” hesabının paylaşımlarını sık sık topluma duyurduğu ve bu şekilde algı faaliyetlerine katıldığı, Banka Asya’da hesaplar açtırarak değişik miktarlarda para yatırdığı gerekçesiyle FETÖ/PDY örgütüne üye olma suçundan tutuklandığı davada tahliye edildikten birkaç saat sonra temelde aynı suça ilişkin olgulardan hareketle başlatılan ikinci bir soruşturma nedeniyle anayasal düzeni ve hükûmeti cebren değiştirme ve yıkmaya teşebbüs suçu kapsamında yeniden tutuklanması – yargılandığı davada tahliye edilmiş olan başvuruçunun bakımından başlatılan bir soruşturma kapsamında yeniden tutuklama tedbirinin uygulanmasını zorunlu kılan tutuklama nedenlerinin neler olduğunun ve neden tutuklama tedbirinin ölçülü görüldüğünün tutuklamaya ilişkin kararlarda yeterince ifade edildiğini veya somut olayın özelliklerinden anlaşıldığını söylemek mümkün olmadığından, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Yıldırım Turan Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2017/10536, Karar Tarihi: 4/6/2020

15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişiminin ardından terör örgütüne üye olma ve anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme suçlarından tutuklanan hakim başvuruçunun örgüt üyeliği suçlamasını kabul etmediğini, soruşturma kapsamında hakkında hiçbir somut delil olmadığını, örgütün güçlü olduğu dönemlerde unvanlı görev alamadığını, ByLock kullanmadığını ve mesleğinden kaynaklanan güvencelere riayet edilmeksizin tutuklandığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği iddiası – açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı (Anayasa Mahkemesi bu kararda İHAM’ın Baş v. Türkiye içtihadına uymayacağını, söz konusu içtihadta aranan ‘suçüstü hal’ kavramını İHAM’dan daha iyi yorumlayacağını belirterek ret kararı vermiştir.)

Berkay Erdoğan ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/6543, Karar Tarihi: 30/6/2020

FETÖ/PDY soruşturması kapsamında beyin tümörü nedeniyle ameliyat olduğu ve tedavi gördüğü hastanede yakalama kararıyla yakalanıp sorguya sevk edilen, tutuklandıktan sonra hastanede yatarak tedavi gören Mustafa Erdoğan’ın Adli Tıp Kurumu tarafından tedavi bitene kadar ceza infaz kurumunda kalmasının uygun olmadığı bildirilmesinin ardından 18 Temmuz 2017 tarihinde tahliye edilip 22 Ağustos 2017 tarihinde hayatını kaybetmesi – ByLock uygulaması nedeniyle özgürlük ve güvenlik hakkının ve yaşam hakkının ihlal edildiği iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Muhammed Neşet Girasun Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/22254, Karar Tarihi: 2/6/2020

7 Şubat 2015 tarihinde Yüksekova’da bir otelde kaldığı sırada yoklama kaçağı olduğu bildirilen, askerlik işlemlerini tamamlamak üzere on beş gün süre verilen başvurucunun 10 Şubat 2015 tarihinde Diyarbakır’a giderken polisler tarafından durdurulması, yoklama kaçağı olduğu gerekçesiyle karakola götürülmesi ve yaklaşık bir saatte tanzim edilen tutanağı imzalamasının ardından serbest bırakılması – Bir saatlik alıkoyma nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlali

Hanım Büşra Erdal Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/35344, Karar Tarihi: 9/6/2020

Gazeteci olan başvurucunun FETÖ/PDY’nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olduğu gerekçesiyle gözaltına alınıp tutuklanması – Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Kadir Konuk Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/4721, Karar Tarihi: 23/6/2020

Hakim olarak görev yapmakta iken 15 Temmuz darbe girişiminin ardından HSYK kararıyla görevinden ihraç edilen, lise döneminde örgütle iltisaklı olduğunu bilmediği FEM Dershanesine burslu olarak gittiğini, bunun dışında eğitim ve çalışma hayatı boyunca FETÖ/PDY ile herhangi bir bağlantısının bulunmadığını, darbe teşebbüsü hakkında bir bilgiye sahip olmadığını belirten başvurucunun FETÖ/PDY örgütüne üye olma suçundan tutuklanması – özgürlük ve güvenlik hakkının ihlali

Yusuf Emre İper Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/24461, Karar Tarihi: 30/6/2020

Cumhuriyet gazetesini çıkaran Yeni Gün Haber Ajansı Basın ve Yayıncılık Anonim Şirketinin muhasebe bölümünde çalışan başvurucunun Cumhuriyet Gazetesi’ne karşı başlatılan soruşturma kapsamında ByLock isimli kripto yazılım programını kullandığı ve yine sosyal medya üzerinden FETÖ/PDY propagandasını içeren paylaşımlarının bulunduğu gerekçesiyle silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanması – tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Tuncay Gündoğan Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2018/8170, Karar Tarihi: 8/7/2020

“PKK/KCK üyesi olduğu, İstanbul’da tedavi olduğu, bir yıldır gecekonduda tek başına yaşadığı, sahte kimlik kullandığı” yönünde ihbar üzerine evinde arama yapılan başvurucunun “Roj Azad” isimli Facebook hesabında “Selam olsun halkı için canlarını feda eden yiğit ve kahraman Kürt genç ve kızlarına. Raqqa düştü, bu da birilerine ders olsun”, “göçükte yaşamını

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Yitiren S.Ü., Cizre bodrumlarında öldürülen kardeşi sanatçı E.Ü.nün yanına defnedildi”, “sosyal medyada İmralı kapıları derhal açılın kampanyası” gibi paylaşımları nedeniyle tutuklanması, örgüt üyeliği suçundan beraat etmesi, örgüt propagandası yapma suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası alması – Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı ile ifade özgürlüğünün ihlali iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Yurt Atayın Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2018/19044, Karar Tarihi: 8/7/2020

Selam Tevhid Kudüs Ordusu soruşturmasındaki usulsüzlük iddialarına ilişkin olarak başlatılan soruşturma kapsamında 22/7/2014 tarihinde gözaltına alınıp devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme ve resmî belgede sahtecilik suçlarından tutuklanan başvurucunun tutukluluğunun makul süreyi aştığı iddiası – soruşturma/kovuşturma sürecinin zor ve karmaşık olması ve soruşturma/kovuşturma sürecinin yürütülmesinde bir özensizliğin tespit edilmemiş olması dikkate alındığında yaklaşık 5 yıl 11 aylık tutukluluk süresinin makul olduğu gerekçesiyle, ihlal yok

Murat Arslan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/15422, Karar Tarihi: 22/7/2020

YARSAV başkanı bir hakim olan başvurucunun BYLOCK kullandığı, örgüt üyesi olduğuna dair açık/gizli tanık beyanlarının varlığı gerekçesiyle 15 Temmuz darbe girişiminin ardından FETÖ/PDY üyesi olma suçundan gözaltına alınıp tutuklanması – kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Veli Acu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/35779, Karar Tarihi: 21/7/2020

Büyükada davası kapsamında tutuklanan, silahlı terör örgütlerine (FETÖ/PDY, PKK/KCK ve DHKP/C) yardım etme suçundan cezalandırılması talep edilen ve sonunda beraat eden başvurucunun yakalama, gözaltına alma ve tutuklama tedbirlerinin hukuki olmaması, soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması, tutukluluğa ilişkin kararların bağımsız ve tarafsız olmayan sulh ceza hâkimliklerince verilmesi, tutukluluk incelemelerinin hâkim/mahkeme önüne çıkarılmaksızın yapılması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; gözaltı ve tutukluluk süreçlerindeki bazı uygulamalar nedeniyle kötü muamele yasağının; avukatla görüşmenin sınırlandırılması ve bu görüşmenin mahremiyetine riayet edilmemesi nedenleriyle adil yargılanma hakkının; telefonla görüşme hakkının kısıtlanması nedeniyle de haberleşme hürriyetinin ve aile hayatına saygı hakkının ihlal edildiği iddiası – Başvuru yollarının tüketilmemesi ve açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararları

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Mehmet Şimşek Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/10953, Karar Tarihi: 22/7/2020

FETÖ/PDY üyesi olma suçundan tutuklanan, 28 Eylül 2017 tarihinde 6 yıl 3 ay hapis cezası ile cezalandırılan ve tutukluluk halinin devamına karar verilen başvuru hakkında istinaf mahkemesinin 27 Şubat 2018 tarihinde tutukluluk halinin devamına karar vermesine karşı yapılan itirazın reddedilmesi, bu kararın 21 Mart 2018’de başvurucuya tebliğ edilmesinin ardından 3 Nisan 2018 tarihinde bireysel başvuruda bulunulması – 28.09.2017 tarihinden itibaren 30 gün içerisinde başvuru yapılması gerekirken 3.4.2018’de yapılması nedeniyle süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Bekir Kaya Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/7315, Karar Tarihi: 16/9/2020

BDP’nin Van Büyükşehir Belediye Başkanı olan, kayyım atanarak görevinden uzaklaştırılan başvuruçunun örgüt üyesi olma suçundan tutuklanması nedeniyle tutuklama tedbirinin hukuki olmaması, tutukluluğun makul süreyi aşması, resen tutukluluk incelemelerinin duruşmasız yapılması ve inceleme sonunda verilen tutukluluğun devamına ilişkin kararların tebliğ edilmemesi, tutuklanmasının yakınlarına bildirilmemesi, soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması ve avukat sayısına ilişkin sınırlama nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; tutuklamaya konu suçlamaların siyasi faaliyet kapsamındaki eylemlere ilişkin olması nedenleriyle siyasi faaliyette bulunma hakkının; açık görüş ve telefonla görüşme hakkının sınırlandırılması nedeniyle aile hayatına saygı hakkının ve haberleşme hürriyetinin; dışarıdan kitap almaya, mektup göndermeye engel olunması ve bir kısım gazetenin verilmemesi nedenleriyle özel hayata saygı hakkı ve haberleşme hürriyetinin; tek kişilik odada tutulma nedeniyle kötü muamele yasağının; savunma hakkının kısıtlanması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası – Başvuru yollarının tüketilmemesi, konu bakımından yetkisizlik ve açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararları

Peter Frank Steudtner Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/33442, Karar Tarihi: 4/11/2020

5 Temmuz 2017’de İstanbul Büyükkada’daki bir otelde yapılan toplantı sırasında gözaltına alınıp tutuklanan, 25 Ekim 2017’de tahliye olan başvuruçunun tutukluluğunun hukuki olmadığı iddiası – Tahliye olduktan sonra CMK 141’e dayanılarak açılan tazminat davasının Yargıtay önünde derdest olması nedeniyle başvuru yollarının tüketilmemesi sebebiyle kabul edilemezlik kararı

Ahmet Mandacı Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/37933, Karar Tarihi: 30/9/2020

Çağdaş Hukukçular Derneği üyesi avukatların katıldıkları eylemler, basın açıklamaları ve mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek tutuklanmasının kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı,

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

ifade özgürlüğü, toplanma özgürlüğü haklarını ihlal ettiği iddiası – Açıkça dayanaktan yoksunluk gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı

Selahattin Demirtaş Başvurusu (6), Başvuru Numarası: 2017/3357, Karar Tarihi: 30/9/2020

Başvurucunun avukatıyla görüşmesinin teknik araçlarla kayda alınması, infaz memurunun görüşmeyi izlemesi ve belge alışverişinin sınırlandırılması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; avukat yardımından yararlanmanın sınırlandırılması nedeniyle savunma hakkı ve silahların eşitliği ilkesi bağlamındaki adil yargılanma hakkının; başvurucunun mensubu olduğu partinin grup toplantısı için gönderdiği yazıya ve Avrupa Konseyi Genel Sekreteri ile Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri'ne gönderdiği mektuplara ceza infaz kurumu disiplin kurulu başkanlığının kararına istinaden el konulması nedeniyle siyasi faaliyette bulunma hakkının ihlal edildiği iddiası – İhlal yok.

Hüseyin Avni Mutlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/21865, Karar Tarihi: 3/11/2020

İstanbul valisi olarak görev yapan ve KHK ile meslekten çıkartılan başvurucunun FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla Temmuz 2016'da gözaltına alınıp Ağustos 2016'da tutuklanması – 23/3/2017 tarihli kararın 28/3/2017 tarihinde tebliğ edilmesiyle başvurunun 30 gün içinde yapılması gerekirken 2/5/2017 tarihinde yapılması nedeniyle süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Esra Özkan Özakça Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2017/32052, Karar Tarihi: 8/10/2020

Eşi Semih Özakça ile öğretmen olan ve 686 sayılı OHAL KHK'si ile mesleğinden ihraç edilen başvurucunun, Ankara Yüksel Caddesi'nde oturma eylemi yapan ve açlık grevine giren eşinin tutuklanmasının ardından oturma eylemi ve açlık grevi yapmaya başlaması nedeniyle gözaltın alınması ve 9 Temmuz 2017 tarihinde ifadesinin alınmasının ardından silahlı terör örgütüne üye olma ve terör örgütünün propagandasını yapma suçlarından konutu terk etmemek suretiyle adli kontrol kararı verilmesi – Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Berkay Ustabaş Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/10108, Karar Tarihi: 18/11/2020

Gezi Parkı eylemleri sırasında öldürülen Berkin Elvan'ın cenaze töreninden sonra yapılan eylem ve gösterilere katılarak 'Berkin Elvan'ın hesabı mahşere kalmayacak, hesabını soracağız Halk Cephesi' yazılı pankartı açan grup ile birlikte hareket ederek slogan attığı, evinde yapılan aramada bir kısmının toplatılmasına ve el konulmasına karar verilmiş 12 Eylül Adaleti, Geleceği Kazanacağız, Taksim Eksenli Direnişin Ekonomi Politikası, Dev Genç Savunması, Devrimci Yol, THKP-C ve Devrimci Yol'dan Bu güne Bu Tarih Bizim Devrim, Parasız Eşit

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Özgür, Demokratik Üniversite için Öğrenci Faaliyetleri, KHK'ya ihraçlara, Başkanlığa Hayır, Geceyi Kuşatarak Devleşiyor Rüyalarımız, Düşmanların Parçalarken Kanlı Bedenini, Senin Göz Bebeklerin Güneşeydi ve Giderken Bize Miras Bıraktığın O Küçük Çocuk Büyüdü Artık, Günü Geldi Şimdi Marşlar Göğüs Kafesimizi Yırtıp Çıkıyor Alanlara, Yolculuk' isimli dergi kitap ve dergi sayfaları bulunduğu iddiasıyla 5 Ocak 2018'de DHKP-C örgütüne üye olma suçundan tutuklanması – Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Hüsnü Mahalli Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/4934, Karar Tarihi: 18/11/2020

Gazeteci ve yazar olan başvuruçunun bir kısım röportaj, sosyal medya mesajları ve bir televizyon programında yaptığı konuşmalarla ilgili olarak Cumhurbaşkanına hakaret ve kurul hâlinde çalışan kamu görevlilerine görevlerinden dolayı hakaret suçlamalarıyla 15 Aralık 2016 tarihinde tutuklanması – Kişi özgürlüğü ve güvenliği ile ifade ve basın özgürlüğünün ihlali iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı

Adil yargılanma hakkı

Samanyolu Haber Yayıncılık Hizmetleri A.Ş. Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2015/1153, Karar Tarihi: 15.01.2020

“S HABER” logosuyla yayın yapan televizyon kanalı şirkete 24 Haziran 2015 günü yayımlanan 18.00 Ana Haber bülteni nedeniyle 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8. maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan yayın ilkesinin ihlal edildiğinden bahisle Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) tarafından 7/8/2014 tarihli kararla 12.353 TL idari para cezası verilmesi – Şirketin sicil kaydının 670 sayılı KHK ile resen terkin edilmesi, dolayısıyla Şirketin hukuki varlığının 17 Ağustos 2016 tarihinde sona ermesi nedeniyle başvurunun incelenmesinin sürdürülmesini haklı kılan bir neden kalmadığından başvurunun düşmesine karar verildi.

Adem Köse Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/34043, Karar Tarihi: 28/1/2020

17/10/2019 tarihli ve 7188 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 286. maddesine eklenen (3) numaralı fıkra uyarınca bazı suçlar yönünden daha önce bölge adliye mahkemeleri ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlara karşı temyiz kanun yoluna başvurulması imkanı getirilmesi nedeniyle temyiz yolu henüz tamamlanmadığı için bu grup başvurular hukuk yolları tüketilmediği için kabul edilemez bulundu.

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

İbrahim Kaya Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/29474, Karar Tarihi: 28/1/2020

Bilişim sistemleri banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık suçundan 2 yıl 6 ay hapis ve 4.000 TL adli para cezasına hükmedilen başvurucuya karar yüzüne karşı okunduğu için gerekçeli kararın tebliğ edilmemesi – Adil yargılanma hakkı kapsamındaki savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkının ihlali

Mehmet Okyar Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/38342, Karar Tarihi: 13/2/2020

Y.P.nin zimmet eylemlerini bilmesine ve denetimle görevli olmasına rağmen onun eylemine kasten göz yumarak zimmet suçuna müşterek fail olarak iştirak ettiği iddiasıyla hakkında açılan davaya Sayıştay tarafından yapılan inceleme sonucunda dava konusu usulsüz işlemlerde sorumluluğunun bulunmadığına dair verilen kararı eklemesine rağmen söz konusu kararın “sonucu değiştirecek nitelikte” görülmemesi ve mahkumiyet kararının gerekçesinde değinilmemesi – Gerekçeli karar hakkının ihlali

Mustafa Berberoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/3324, Karar Tarihi: 26/2/2020

KESK üyesi olan başvurucunun sendikal faaliyetlerde bulunması nedeniyle görev ve sorumluluklarını yerine getirmediği iddiasıyla verilen uyarı ve kınama cezaları gerekçe gösterilerek Sayman Müdürlüğü veznedarlığına atanması ve bu karara karşı Sendika tarafından başvurucuyu temsilen açılan davanın Danıştay tarafından yetki belgesi sunulmadığı için reddedilmesi – Mahkemeye erişim hakkının ihlali

Azim Çiğil Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/39439, Karar Tarihi: 10/3/2020

Birlikte olduğu S.K.’nin 18 Eylül 2017 tarihinde başvurucunun kendisine “canı gönülden tek duam ve dileğim, Allah A.nın canını bir an önce de olsa senin gibi o...nun kahtelikleriyle uğraşmayayım. İnşallah ölür de senini gibi o...yla hiç bir bağlantım kalmaz.” şeklinde bir cep telefonu mesajı gönderdiğini, psikolojik şiddete, hakaret ve tehdide maruz bırakıldığını belirterek İstanbul Anadolu 1. Aile Mahkemesi’ne tedbir talebinde bulunması üzerine başvurucu hakkında 6284 sayılı Kanun’un 5. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a), (c), (d) ve (f) bentleri uyarınca üç ay süreyle geçerli olmak üzere başvurucunun, lehine tedbir istenen S.K.ya, yakınlarına, tanıklarına ve -kişisel ilişki kurulmasına ilişkin hâller saklı kalmak üzere- çocuklarına karşı şiddete veya korkuya yönelik söz ve davranışlarda bulunmamasına, iletişim araçlarıyla veya sair surette onları rahatsız etmemesine, lehine tedbir istenenin bulunduğu konuta, okula ve işyerine yaklaşmamasına karar verilmesi nedeniyle başvurucunun 6284 sayılı Kanun kapsamında İstanbul Anadolu 1. Aile Mahkemesi tarafından önleyici tedbir olarak aleyhinde koruma kararı alındığını, itirazının üst mahkeme tarafından reddedildiğini, tedbir kararının sözlü beyanları alınmaksızın, dosya üzerinden ve savunma hakkı tanınmadan, gerekçesiz bir biçimde verildiğini belirterek Anayasa’nın 36. maddesinde düzenlenen adil

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

yargılanma ile kişi özgürlüğü ve güvenliği haklarının ihlal edildiğini ileri sürmesi – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Kemal Çakır ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/13846, Karar Tarihi: 5/3/2020

Bakanlar Kurulu kararı ile, Savuca mahallesinde kurulacak Çatalbük Rüzgâr Enerji Santrali (RES) Üretim Tesisinin yapımı amacıyla başvuru sahiplerinin taşınmazlarının acele kamulaştırılmasına karar verilmesi üzerine başvuru sahiplerinin kararın iptali için Danıştay’da açtıkları davada taşınmazların kamulaştırılmasında aciliyet bulunmamasına karar verilmesi nedeniyle RES’ler hakkında *çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) gerekli değildir* kararları verilmesi ve başvuru sahiplerinin bu kararların iptali için açtıkları davada Aydın 2. İdare Mahkemesi’nin RES projesinin Söke ilçesi Yenidoğan ve Akçakonak mahallelerinde bulunan taşınmazları kapsadığı, başvuru sahiplerinin taşınmazlarının ise Söke ilçesi Savuca mahallesinde bulunduğu; vatandaş veya birey olmanın tek başına söz konusu idari işleme karşı dava açma ehliyetine sahip olma bakımından yeterli olmadığı; kişisel ve güncel menfaatini etkileyen bir uyuşmazlığın olmadığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddine karar vermesi – mahkemeye erişim hakkının ihlali

Ferhat Kara Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2018/15231, Karar Tarihi: 4/6/2020

ByLock verilerinin hukuka aykırı şekilde elde edildiği ve hakkında verilen mahkûmiyet kararına esaslı dayanak teşkil ettiği gerekçesiyle adil yargılanma hakkının ihlali iddiası – açıkça dayanaktan yoksunluk ve ihlal bulunmaması

Şehrivan Çoban Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2017/22672, Karar Tarihi: 6/2/2020

Ceza davasında başvuru sahibinin (sanığın) duruşmada hazır bulunma talebinin reddedilerek SEGBİS’le duruşmaya katılımının sağlanmaya çalışılması nedeniyle duruşmada hazır bulunma hakkının ihlal edildiği iddiası – adil yargılanma hakkının ihlali

Emrah Yayla Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2017/38732, Karar Tarihi: 6/2/2020

Duruşma salonunda bizzat hazır bulunarak savunma yapmak istediği hâlde SEGBİS ile duruşmaya katılmaya zorlanması, duruşma salonunda bizzat savunma yapma hakkının kullandırılmaması – adil yargılanma hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Ulaş Bayraktaroğlu ve Tuncay Yılmaz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/1521, Karar Tarihi: 1/7/2020

Devrimci Karargah örgütüne yönelik soruşturma kapsamında tutuklanıp hapis cezası alan başvuruçuların tanığın duruşmada sorgulanmaması, soyut iddialara ve istihbari rapora dayalı olarak delillerin hatalı değerlendirilip mahkûmiyet kararı verilmesi ve mahkûmiyet kararının gerekçesiz olması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiası – Açıkça dayanaktan yoksunluk gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı

Muhsin Hükümdar Başvurusu (2), Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/69274, Karar Tarihi: 5/3/2020

İstanbul Avcılar’da alkollü içki satışı yapan bir kuruyemiş dükkanı işleten başvuruçuya gizli soruşturmacı olarak gelen sivil kıyafetli bir polis tarafından saat 22.00’den sonra alkollü içki satışı yapıldığı gerekçesiyle 30.454 TL idari para cezası kesilmesi – adil yargılanma hakkının ihlali

Sabih Kanadoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/24593, Karar Tarihi: 17/6/2020

Emekli Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı olan başvuruçunun hakkında “Ergenekon Davası” kapsamında başlatılan soruşturmada 27/6/2008 tarihinden 9/1/2009 tarihine kadar başvuruçunun iletişiminin denetlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi, evinde yapılan aramada bazı materyallere el konulması ve daha sonra 20/6/2018 tarihinde terör örgütüne yardım, örgüt propagandası ve adil yargılamayı etkileme suçları işlediği yönünde yeterli şüphe olmaması gerekçesiyle başvuruçunun hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi – Makul sürede yargılanma hakkının ihlali

Abdulhamit Şalo ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/24912, Karar Tarihi: 17/6/2020

Farklı illerde belediye başkanı, belediye meclisi üyesi ve belediye encümeni olarak görev yapan başvuruçuların 674 sayılı KHK hükmüne dayanarak tesis edilen işlemin hukuka aykırı olduğu, savunma imkânı tanınmaksızın görevden alındıkları ve KHK’lara karşı yargı yolunun kapalı olması nedeniyle kendilerine yargısal bir güvence verilmeksizin yapılan işlemler dolayısıyla mahkemeye erişim hakkının ve masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiası – Kayyum atanmasına ilişkin işleme karşı idari yargıda iptal davası açılmadığı gerekçesiyle iç hukuk yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Meral Akşener Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/4905, Karar Tarihi: 30/6/2020

MHP genel başkanlığına aday olan başvurunun Parti disiplinine aykırı eylemlerde bulunduğu gerekçesiyle 2009 tarihli Parti Tüzüğü'nün 78. maddesinin 4. fıkrasının (c), (e), (h), (g), ve (i) bentleri uyarınca üyelikten kesin çıkarma cezası ile cezalandırılması ve açtığı davanın reddedilmesi – Aiyasi partiye üyelikle ilgili meselelerin medeni hak ve yükümlülük ile ilgili olmadığını ve buna ilişkin uyuşmazlıkların Sözleşme'nin 6. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkının kapsamının dışında olduğu gerekçesiyle konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Burhan Kuş Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/26497, Karar Tarihi: 8/7/2020

15/11/2003 tarihinde Beth İsrail ve Neve Şalom Sinagoglarına yönelik eş zamanlı patlayıcı madde yüklü kamyonetlerin patlatılması sonucu yirmi dört kişi hayatını kaybetmesinden sorumlu olduğu iddiasıyla tutuklanan başvurunun müdafî yardımından yararlanmaksızın alınan ifadelerinin ve sorgulanmayan tanık anlatımlarının mahkûmiyete belirleyici ölçüde dayanak oluşturduğu ve lehe delillerin değerlendirilmediği iddiası – Adil yargılanma hakkı ihlali yok

Şaban Korkmaz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/30944, Karar Tarihi: 22/7/2020

ByLock'un mahkûmiyet kararında tek veya belirleyici delil olarak kullanıldığı iddiası – İddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı (adil yargılanma hakkından da ihlal bulunmadı)

Mehmet Ali Ayhan Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/7967, Karar Tarihi: 22/7/2020

İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'nin ihlal kararına dayanılarak yapılan yargılamamın yenilenmesi talebinin reddedilmesi – müdafî yardımından yararlanma hakkının ihlali

M.B. Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2018/37392, Karar Tarihi: 23/7/2020

Cumhuriyet savcısı olarak görev yapmakta iken 15 Temmuz darbe girişiminin ardından görevinden ihraç edilen, hakkında başlatılan ceza soruşturmasında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilen başvurunun avukat olarak baro levhasına kaydının yapılmasına Adalet Bakanlığı tarafından itiraz edilmesinin ardından başvurunun baro levhasından kaydının silinmesi – Adil yargılanma hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Hüseyin Aşkan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/15649, Karar Tarihi: 21/7/2020

Başvurucuya yakıcı ve patlayıcı madde kullanarak kamu malına zarar verme ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından verilen cezaların 10/10/2016 tarihli kararıyla Yargıtay tarafından onanması – Yargıtay onama kararlarının tebliğ edilmemesi nedeniyle, nihai karar olan Yargıtay ilamına ilişkin olarak UYAP evrak işlem kütüğü üzerinde yapılan incelemede ilgili kararın 21/12/2016 günü saat 13.09.16’da öğrenilmesi nedeniyle başvurusunun otuz günlük bireysel başvurusu süresinden sonra, 27/1/2017 tarihinde gerçekleştirdiği bireysel başvurusunun süre aşımı nedeniyle kabul edilemez bulunması

Barış Baş Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/14253, Karar Tarihi: 2/7/2020

Öğretmen olan başvuru hakkında öğrencisinin kravatından tutup ona bağırdığı için disiplin soruşturması başlatılması, nitelikli yaralama suçundan açılan ceza davasında beraat etmesine rağmen disiplin cezası ve atama kararıyla ilgili Bölge İdare Mahkemesi kararlarında yer alan ifadelerin kendisinin suçlu olduğu inancına yol açtığı iddiası – Masumiyet karinesinin ihlali

Hüseyin Sezer Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/13566, Karar Tarihi: 2/7/2020

Zabıt kâtabi olan başvuru hakkında 23/4/2008 tarihinde kaçakçılık soruşturmasına ilişkin gizlilik kararı alınmış dava dosyasının fotokopisini çektirip bir örneğini avukata verdiği iddiasıyla gizliliğin ihlali suçundan açılan davada beraat etmesine rağmen devlet memurluğundan çıkarma disiplin cezasına karşı açılan davada disiplin işleminin hukuka uygun olduğu sonucuna ulaşılması – masumiyet karinesinin ihlali

Kadir Akbaş Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/29811, Karar Tarihi: 30/6/2020

Beyanları mahkûmiyete belirleyici olarak esas alınan tanıkların kovuşturma aşamasında sorgulanmalarına imkân verilmemesi – tanık sorgulama veya sorgulatma hakkının ihlal

H.K. ve Z.K. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/11549, Karar Tarihi: 8/9/2020

Ege Ordu Komutanlığı emrinde hemşire olarak görev yaptığı dönemde amiri olan Tabip Binbaşı K.Ş.nin farklı zamanlarda cinsel tacizine maruz kalan başvurusunun şikayeti üzerine hiyerarşi ve hizmet ilişkisinden kaynaklanan nüfuzu kötüye kullanarak zincirleme cinsel tacizde bulunmak suçundan verilen mahkûmiyet kararı paraya çevrilmek suretiyle hükmün açıklanması ertelenmesi kararının 18/11/2013 tarihinde kesinleşmesi, gerçekleşen zincirleme taciz eylemi nedeniyle manevi tazminat talebiyle açılan davada görevsizlik kararı verilmesi, manevi tazminat davasının süre aşımı yönünden reddedilmesi – mahkemeye erişim hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Murat Tezel Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/20307, Karar Tarihi: 13/10/2020

İstanbul 3. Ağır Ceza Mahkemesince 22/11/2016 tarihli duruşmada başvuru ve müdafine duruşma davetiyesinin tebliğ edildiği, başvuru duruşmaya gelmediği, müdafinin ise mazeret sunduğu gerekçesiyle başvuru müdafininin mazeretinin reddine, başvuru dinlenilmesinden vazgeçilmesine karar verilmesi ve bu karara yapılan istinafın sonucunda Bölge Adliye Mahkemesi'nin başvuru görevi kötüye kullanma suçundan 9.000 TL adli para cezası ile cezalandırılması – Savunma hakkının ihlali

Yunus Kaya Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/35062, Karar Tarihi: 30/9/2020

Facebook hesabından “Gerilla sesinden anne vurdular beni...” isimli bir video ve PKK flaması önünde çekilmiş bir fotoğraf paylaştığı gerekçesiyle başvuruya örgüt propagandası yapma suçundan 1 yıl 6 ay 22 gün hapis cezası ile verilmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına (HAGB) karar verilmesi – HAGB kararı verilmesine rıza gösterdiği gerekçesiyle açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Suç ve Cezaların Kanuniliği İlkesi

Kadriye Çağlar Yılmaz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/22304, Karar Tarihi: 1/7/2020

9/1/2017 tarihinde anayasa değişikliğiyle ilgili olarak Halkevleri'ne ait bir bildiri dağıtmak isteyen başvuru ve dört arkadaşına çevreyi rahatsız ettikleri gerekçesiyle polisler tarafından Kabahatler Kanunu uyarınca 109 TL idari para cezası verilmesi – Anayasa'nın 38. maddesinde düzenlenen suç ve cezaların kanuniliği ilkesinin ihlali

Özel hayata ve aile hayatına saygı hakkı

Kağan Osman Karamanoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/21063, Karar Tarihi: 15.01.2020

Viyana'da doğan, Avusturya ve Türkiye vatandaşı olan ve Türk nüfus kütüğüne Kağan Osman Karamanoğlu olarak kaydedilen başvuru Türk vatandaşlığından çıkmasının ardından isminden Osman ismini çıkartmak için açtığı davanın Türk vatandaşlığından çıkması ve kaydının kapatılması nedeniyle ismini değiştirmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle reddedilmesi – Özel hayata saygı hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Rasul Kocatürk Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/8080, Karar Tarihi: 26.12.2019

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olan başvuru babasının vefatını öğrendikten sonra 05.04.2016 tarihli dilekçeyle cenazeye katılmak ve taziyeyi kabul etmek için yaptığı başvurunun babasının 04.04.2016 tarihinde öldüğü ve 05.04.2016 tarihinde defnedildiği gerekçesiyle reddedilmesi – Özel hayata saygı hakkının ihlali (Başvuru bu kararın kendisine bildirilmesinin ardından İnfaz Hakimliği'ne herhangi bir başvuru yapmadan doğrudan AYM'ye başvurmuş; AYM, oy çokluğuyla, somut olayın şartlarında taziyeye kabulüne katılma yönünden de İnfaz Hâkimliğine şikâyet yolunun tüketilmesinin zorunlu olmadığı değerlendirilmiştir.)

M.O. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/11733, Karar Tarihi: 15.01.2020

Evli olan ve çalıştığı askeri hastanede hemşire olan başka bir kadınla bir süredir ilişkisi devam eden başvuru meslek etiğine uymayan, yüz kızartıcı ve TSK'nın itibarını sarsacak düzeyde gayriahlaki bir ilişkinin bulunduğu iddiasıyla Silahlı Kuvvetleri Disiplin Kanunu'nun 20. maddesi gereğince başvuru hakkında TSK'dan ayırma cezası verilmesi – Özel hayata saygı hakkından ihlal yok, adil yargılanma hakkı ihlali açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle ret

Ahmet Gülen Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/23168, Karar Tarihi: 16.01.2020

FETÖ/PDY üyeliği iddiasıyla 30 Aralık 2015 tarihinde tutuklanan, 27 Nisan 2018 tarihinde hapis cezası alan başvuru oranında engelli ve down sendromlu olan oğlu ile -sağlık durumu nedeniyle- haftada bir açık görüş yapma talebini İnfaz Kurumu tarafından reddedilmesi – Özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlali

Emine Göksel Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/10454, Karar Tarihi: 12/12/2019

Ödenmediği iddia edilen iki çekten dolayı eşi aleyhine başlatılan icra takibi nedeniyle başvuru sahibi oldukları aile konutuna haciz konulması ve başvuru aile konutunun haczedilemeyeceğine ilişkin itirazının dava ehliyeti olmadığı gerekçesiyle reddedilmesi – Aile hayatına saygı hakkının ihlali

K.Ö. başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/34068, Karar Tarihi: 28/1/2020

Silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklu bulunduğu Samsun E Tipi cezaevinden ailesine birer gün arayla eşinin doğum gününü kutlamak için yaptığı çiçek resmi, beş yaşındaki kızının kendisi için istediği gül resmi ile iki yaşındaki kardeşi için istediği araba resmini içeren

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

üç faks gönderen başvuruçunun araba resmi içeren faksına arabanın ön tekerleğinde bulunan “6” rakamı ve kaputtaki “H” işaretinin birleştirilince şifre olma ihtimalinin yüksek olduğu gerekçesiyle el konulması ve gönderilmemesi – Haberleşme özgürlüğünün ihlali

Temel Coşkun Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/1632, Karar Tarihi: 29/1/2020

Dönemin AKP milletvekili olan başvuruçunun MHP milletvekili L.T.’nin TBMM kürsüsünde “Ya ne hakareti, bunlar faşist ya faşist “, “Nereden geldiği belli olmayanlar böyle konuşur, hep böyle olmuştur, nesebi gayrisahih” ve “Çık, milletten özür dile, milletten! Çık, Rumelililerden özür dile! Terbiyesiz adam!” sözlerinin hakaret içeren ifadeler olduğunu ve kişilik haklarının ihlal edildiğini ileri sürerek L.T. aleyhine açtığı tazminat davasının reddedilmesi – Şeref ve itibarın korunması hakkının ihlal edildiği iddiası açıkça dayanaktan yoksunluk nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Şennur Acar Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/9370, Karar Tarihi: 27/2/2020

1 Aralık 2016 tarihinde Sincan 2 No.lu cezaevinde tutuklu bulunan eşini ziyarete gittiği sırada sol eline “Vahapoğlu bş.yard. Mağdur Komisyonu MHP başı, M. Erdoğan sormak istediği bir şey var mı? Komutan dinlenmesi merak ettiğini ifade, yapabileceğimiz hakim ve savcılarla görüşüp öncelikli yargılama, adil yargılama istiyoruz, hakimlerin kendi iradesi” ifadelerinin yazılı olduğu, söz konusu yazıların örgütsel haberleşme notu olduğu değerlendirilerek Ceza İnfaz Kurumunun güvenliğini tehlikeye düşüren davranış denilerek başvuruçunun on iki ay süreyle eşini ziyaretten men edilmesi – Aile hayatına saygı hakkının ihlali

Sinan Gül Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/7628, Karar Tarihi: 27/2/2020

Cezaevinde bulunan mahpusun avukatı ile telefonla görüşme talebinin mevzuatta buna ilişkin düzenleme bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmesi – Haberleşme özgürlüğünden ihlal yok

Üsâme Gökçe Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/34249, Karar Tarihi: 11/3/2020

Silahlı terör örgütüne üye olma suçundan Akşehir T Tipi cezaevinde tutuklu olan başvuruçunun Yeni Asya Gazetesi’ne göndermek istediği bir sayfalık mektubun “mahkemelerden hak, hukuk ve adalet dilenme zilletinin çoktan tüketildiği bu süreçte...” ifadesi nedeniyle gönderilmemesi ve bu karara yaptığı itirazın reddedilmesi – Haberleşme özgürlüğünün ihlali

Kadir Emek Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/34279, Karar Tarihi: 11/3/2020

Bandırma 1 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olan başvuruçuya başka bir ceza infaz kurumunda bulunan arkadaşı E.A. tarafından 15 Mart 2017 tarihinde arkasında başvuruçunun nasıl olduğunun sorulduğu, nevrüz bayramının kutlandığı ve bu bayramın özgür

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

kalmalarına vesile olması dileğinde bulunulduğu, mektubu gönderenin bulunduğu ceza infaz kurumundaki arkadaşlarının iyi olduklarının bildirildiği bir yazı da olan, yüzleri görünmeyen ve ikisi bazı işaretler yapan üç kadının resminin olduğu bir fotoğrafın gönderilmesi ve bu fotoğrafın sakıncalı bulunduğundan başvurucuya verilmemesi – haberleşme hürriyetinin ihlali

Hakan Tezel Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/37679, Karar Tarihi: 10/3/2020

Dinar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda (Ceza İnfaz Kurumu) tutuklu olarak bulunan başvurunun başka bir cezaevinde bulunan bir arkadaşına “Kafanı iyi gün kötü gün dostları gibi artık bu topraklarda tedavülden kalkmış değerlere takma. Farklı formatlarda hareket edeceğiz. Kimsenin bilmediği, törede, yasada, tasada, akılda, yüreklerde olmayan. Şahit olanların gerçeklerini değiştirecek formatlarda. O nedenle rahat ol. Bırak helak olacaklar düşünsün. Bilirsin uyumayı sevmem, mesai saatlerimiz yoktur, her gün, günün her dakikası mesaimiz, kendi işimizi de kendimiz görürüz. Elhamdülillah. Unutmayalım ki bu kokuşmuş düzenin şartlarında dışarıda olan ancak özgür olmayan milyonların olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Şimdilik yatacağız ama zincirlerimizi kırmış yatacağız” ifadelerini içeren faksının gönderilmemesi – haberleşme hürriyetinin ihlali

Abdulkerim Tekin ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/14279, Karar Tarihi: 10/3/2020

Benzer suçlardan çeşitli ceza infaz kurumlarında hükümlü olarak bulunan başvuruçular tarafından farklı tarihlerde gazeteciler G.T., A.A. ve G.B.ye, Kanada, İsviçre, İspanya ve Belçika Büyükelçiliklerine, Türkiye Tabipler Birliğine, Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneğine, İnsan Hakları Derneğine, İnsan Hakları Ortak Platformuna cezaevlerinden bazı uygulamalarla ilgili ve/veya Öcalan’a İmralı’da uygulanan tecritle ilgili gönderilmek istenen mektupların sakıncalı bulunarak muhataplarına gönderilmemesi – Haberleşme hürriyetinin ihlali

Rıdvan Türan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/20669, Karar Tarihi: 10/3/2020

Tekirdağ 1 No.lu Kapalı Cezaevi’nde hükümlü olarak bulunan başvuruçunun cezaevlerindeki hak ihlallerini yazan gazetecilerden birine “zindanda kalan kendisi gibi tutsakların sorunlarını işlediğinden, Ceza İnfaz Kurumunda darbe girişimi öncesi çok kısıtlı olan haklarının tamamen elinden alındığından, sosyal ve sportif faaliyetlere katılmasına izin verilmediğinden, revir ve hastane sevklerine acil olma şartının getirildiğinden, kitaplarına sınırlama getirildiğinden, mektuplarının gönderilmediği gibi gelen mektupların da kendisine verilmediğinden, suç duyurusu dilekçelerinin ilgili yerlere ulaştırılmadığından, bulunduğu Ceza İnfaz Kurumuna sürgün olarak gönderildiğinden, üç kişilik odalarda altı kişi kaldıklarından” bahsettiği ve kamuoyu oluşması için Ceza İnfaz Kurumunda yaşanan sorunlara gazetede yer verilmesini

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

talep ettiği mektubuna sakıncalı olduğu gerekçeyle el konulması ve mektubun gazeteciye gönderilmemesi – Haberleşme hürriyetinin ihlali

Ali Çığır Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/39610, Karar Tarihi: 9/6/2020

Üç ay süreyle sosyal faaliyetlerden men edilmesine dair İnfaz Kurumu Disiplin Kurulu (Disiplin Kurulu) kararından ve ayrıca İnfaz Kurumunda tutulduğu koşulların ve birtakım uygulamaların İHAS'ın 3. maddesi kapsamında kötü muamele teşkil ettiğinden şikayetle İHAM'a başvuran başvurusunun 45 sayfalık delil, dilekçe ve ek beyanlarının Kırşehir E tipi Ceza İnfaz Kurumu tarafından imha edilmesi – Haberleşme hürriyetinin ihlali

Eşref Köse Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/38098, Karar Tarihi: 3/6/2020

23/6/2017 tarihinde kapalı görüşler için ayrılan camlı bölmelerde telefonla yapılan görüşmelerin dinlenmesinin ve kayda alınmasının ilgili mevzuata aykırı olduğunu iddia ederek uygulanmanın kaldırılma amacıyla başvurusunun Bolu İnfaz Hakimliği'ne yaptığı talebin reddedilmesi – Kanuni dayanak olmaması nedeniyle haberleşme hürriyetinin ve özel hayata ve aile hayatına saygı hakkının ihlali

Semih Akbaş Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/40441, Karar Tarihi: 18/6/2020

Tutuklu olarak aynı cezaevinde bulunduğu eşiyile, aynı cezaevinde olmalarına rağmen 7 ay boyunca mektuplaşma dışında yüz yüze görüşmelerine izin verilmemesi nedeniyle başvurusunun mevzuatta açık bir hüküm bulunmadığı ve bu konuda belirsizlik olduğu itirazı – aile hayatına saygı hakkının ihlali

Mehmet Fatih Göksan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/23048, Karar Tarihi: 18/6/2020

FETÖ/PDY üyesi oldukları iddiasıyla tutuklanan başvurusunun Osmaniye, eşinin ise Tarsus'ta bir cezaevinde tutulması nedeniyle başvurusunun eşi ile telefon vasıtasıyla görüşme talebinin reddedilmesi ve yaklaşık 2 yıl boyunca telefonla görüşmelerine izin verilmemesi – aile hayatına saygı hakkının ihlali

Esat İnevi Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/11677, Karar Tarihi: 8/7/2020

Boşandığı eşine önce aylık 225 TL sonra gelir durumu sebebiyle aylık 125 TL yoksulluk nafakası ödemesine karar verilen başvurusunun boşanma sonucunda nafaka ödemeye karar verilmesi nedeniyle kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının ihlal edildiği iddiası – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Murat Haliç Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/24356, Karar Tarihi: 8/7/2020

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Hizbullah terör örgütü adına eylem ve faaliyetlerde bulunduğu iddiasıyla hakkında başlatılan soruşturma kapsamında telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi neticesinde elde edilen kayıtların imha edilmediği ve alenileştirildiği ileri sürülerek açılan tazminat davasının reddedilmesi – Özel hayata saygı hakkı ve haberleşme hürriyetiyle bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlali

Ömer Faruk İlhan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/12115, Karar Tarihi: 21/7/2020

Başvuru tarihinde kaymakam olan ve Mavi Hayat İstihdam Derneği başkanı olan başvurucu hakkında, Afyonkarahisar AKP milletvekili H.Ü. tarafından yerel bir gazete ile yapılan iki röportaj sırasında “kendisini devletle özdeşleştirdiğine, devlet imkânlarını kötüye kullandığına, polis ve jandarmaya talimat verip özel olarak hedef gösterdiği araçlara ceza kesilmesini sağladığına, ilçenin tanınmış iş adamlarından birini tehdit ettiğine ve ilçe halkına hakaret ettiğine” dair açıklamalar yapılması – Şeref ve itibar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Tamer Mahmutoğlu Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2017/38953, Karar Tarihi: 23/7/2020

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunda iletişim uzmanı olarak görev yapmaktayken 15 Temmuz darbe girişiminin ardından görevinden ihraç edilen ve FETÖ/PDY’ye üye olma suçundan beraat eden başvurucunun avukat olarak baro levhasına kaydının yapılmasına Adalet Bakanlığı tarafından itiraz edilmesinin ardından başvurucunun baro levhasından kaydının silinmesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Mahmut Mumcu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/24655, Karar Tarihi: 9/7/2020

15 Temmuz darbe girişiminin ardından tutuklanıp önce Menemen T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na daha sonra İzmir 3 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na nakledilen başvurucunun o sırada kendisi de tutuklu ve cezaevinde olan eşiyle görüşmesine izin verilmemesi – Aile hayatının ihlali (Başvurucunun koğuşuna tıraş makinası sokma isteğinin reddedilmesine yönelik ihlal iddiası, anayasal önemden yoksun bulunarak; ailesi tarafından posta yoluyla gönderilen İngilizce kitapların ohal süresince cezaevine alınmaması nedeniyle eğitim hakkının ihlal edildiği iddiası başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle reddedildi.)

Ertuğrul Akın Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/38027, Karar Tarihi: 9/7/2020

Almanya’da bulunan kardeşi tarafından başvurucuya gönderilen “daha önceki mektupta olduğu gibi bu mektuba da İngilizce devam edeceğim ve sonra mektubun çevirisini ekleyeceğim. Üzerinde çalışırsın vakit buldukça.” bir kısmı Türkçe, bir kısmı İngilizce olan mektubun yabancı dil ile şifrelenmiş gizli yazışma ve haberleşme şüphesi taşıdığı ve örgütsel emir,

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

iletişim, talimat içerdiği hususunda şüphe oluşturabileceği gerekçesiyle sakıncalı olduğuna ve muhafaza altına alınarak başvurucuya teslim edilmemesine karar verilmesi – Haberleşme hürriyetinin ihlali

S.A. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/40199, Karar Tarihi: 8/9/2020

Boşanma kararının yurt dışındaki eşe tebliğ edilmemesi ve bu suretle nüfus kayıtlarının boşanma kararı doğrultusunda düzeltilmemesi – evlenme hakkının ihlali

Hakan Tokathoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/24939, Karar Tarihi: 16/9/2020

Kendi talebiyle baro levhasından silindikten sonra polislik yapmaya başlayan, 15 Temmuz darbesinin ardından görevinden ihraç edilen ve yeniden baro levhasına yazılmak isteyen başvurucunun hakkında bir soruşturma ya da kovuşturma bulunmamasına rağmen, ihraç edildiği için baro levhasına yazılmasına izin verilmemesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Serkan Noğay Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/16355, Karar Tarihi: 16/9/2020

Hâkimlik-savcılık mesleğinden ihraç edilmesinin ardından baro levhasına avukat olarak yazılma talebiyle Ankara Barosuna başvuran ve avukatlık yapmaya başlayan başvurucunun baro levhasına yazılmasına ilişkin verilen kararın mahkemece iptal edilmesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Nurdan Şahin Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/10377, Karar Tarihi: 29/9/2020

Kendi talebiyle baro levhasından silindikten sonra, 15 Temmuz darbesinin ardından görevinden ihraç edilen ve yeniden baro levhasına yazılmak isteyen başvurucunun hakkında bir soruşturma ya da kovuşturma bulunmamasına rağmen, ihraç edildiği için baro levhasına yazılmasına izin verilmemesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Bülent Yavuz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/24609, Karar Tarihi: 29/9/2020

Kendi talebiyle baro levhasından silindikten sonra doçent olarak çalışmaya başlayan, 15 Temmuz darbesinin ardından görevinden ihraç edilen ve yeniden baro levhasına yazılmak isteyen başvurucunun hakkında bir soruşturma ya da kovuşturma bulunmamasına rağmen, ihraç edildiği için baro levhasına yazılmasına izin verilmemesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Mustafa Sezgin Tanrıkulu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/22818, Karar Tarihi: 8/9/2020

M.Ç. isimli kişinin Twitter hesabından kendisi hakkında hakaret içerikli ve aslı olmayan paylaşımlarda bulunduğu iddiasıyla 3/1/2017 ve 5/1/2017 tarihlerinde suç duyurusunda

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

bulunan başvurucunun paylaşımında bulunan kişinin fotoğraf ve kişisel bilgilerini tespit ettiğini, çalıştığı şirket, mesleği ve öğrenim gördüğü okul gibi bilgileri itiraz merciine sunduğunu belirtmesine rağmen sosyal medya hesaplarının IP numarasını vermemesi nedeniyle bu kişinin gerçek kimliğinin tespit edilemediği gerekçesiyle kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Kimliği başvuru tarafından bilindiği anlaşılan üçüncü kişi tarafından şeref ve itibara yapılan müdahale ile ilgili olarak başvurucunun yalnızca ceza muhakemesi yoluna başvurmuş olduğu ve somut başvuru açısından daha etkili bir giderim yolu olan hukuk davası açma imkânını kullanmaksızın bireysel başvuruda bulunduğu gerekçesiyle başvuru yollarının tüketilmesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı

E.Ü. Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/13010, Karar Tarihi: 17/9/2020

Avukat ofisinde avukat olarak çalışan başvurucunun av.tr uzantılı kurumsal e-posta hesabı içeriğinin işveren tarafından incelenmesi ve bu yazışmalar gerekçe gösterilerek iş akdinin feshedilmesi – özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ve haberleşme hürriyetinin ihlali

Arif Ali Cangı Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2016/4060, Karar Tarihi: 17/9/2020

Çevre davalarında avukatlık yapan başvurucunun şikayetçi olduğu köşe yazarıyla ilgili ceza soruşturması dosyasına İçişleri Bakanlığı tarafından düzenlenen bir yazının sunulması üzerine, sadece yargı makamlarınca istenebilecek kendisine ilişkin bilgilerin mevzuat tarafından öngörülen koşullar gözetilmeden İdarece şirket vekiline verildiğini, yazının başka kimler tarafından ve nasıl kullanılacağına belirsiz olduğunu, ilgili yazıda adı geçen kişilerden bahsedilirken bir suç örgütünün faaliyetleri izlenimi veren üslup kullanıldığını, kişisel verilerin ancak kanunda öngörülen hâllerde ve kişinin rızası ile işlenebileceğini, yabancı devlet ajanı gibi gösterildiğini, hakkında bir soruşturma olmadığı hâlde suçlu ilan edildiğini vurgulayan başvurucunun, masumiyet karinesinin ve özel hayata saygı ile adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddiası – özel hayata saygı hakkı kapsamındaki kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ihlali

Bestami Eroğlu Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2018/23077, Karar Tarihi: 17/9/2020

FETÖ/PDY'ye üye olma suçunu işledikleri iddiasıyla hakkında soruşturma başlatılan başvurucunun ByLock haberleşmesinin 5271 sayılı Kanun'un 134. ve 135. maddelerine uyulmadan ele geçirildiğini, ByLock uygulamasının ele geçirilmesi ve kişisel verilerinin ortaya çıkarılışındaki hukuksuzluk nedeniyle kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının ve haberleşmenin gizliliğinin ihlal edildiği iddiası – ihlal yok.

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Ayla Demir İşat Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2018/24245, Karar Tarihi: 8/10/2020

İşvereni Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği ile iş sözleşmesi imzalayan başvurunun darbe girişiminin ardından hakkında başlatılan güvenlik soruşturması kapsamında Bank Asya’da hesabı olduğu gerekçesiyle 667 sayılı OHAL KHK’sinin 4. maddesi uyarınca bildirimsiz ve tazminatsız bir şekilde iş sözleşmesinin feshedilmesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Devrim Alyüz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/40383, Karar Tarihi: 16/9/2020

Spastik tetrapleji teşhisi konulan ve %98 oranında fonksiyon kaybı olan başvurunun engelli aylığı alınmasına imkân veren Kanun maddesinde hak kazanma koşullarına ilişkin kazanılmış haklara saygı ilkesine aykırı olarak değişiklik yapılması ve engelli aylığının kesilmesi – maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının ihlali

Hüseyin Fatih Tamer Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/31316, Karar Tarihi: 20/10/2020

FETÖ/PDY örgütüne üye olma suçundan tutuklanıp Konya E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’na götürülen başvurunun Ziyaret Yönetmeliği’ne göre cezaevine girdiği tarihten itibaren 60 gün olan süre içerisinde ziyaretçi listesi sunmaması nedeniyle nişanlısı da dahil olmak üzere, ailesi dışında kimseyle görüşmesine izin verilmemesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

Sare Tekalan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/34758, Karar Tarihi: 14/10/2020

Eşi hakkında Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) ile irtibatı nedeniyle sekiz ayrı suçtan arama kaydı bulunduğu gerekçesiyle başvurunun hususi damgalı pasaportu iptal edilmesi ve başvurucuya pasaport verilmemesi – Seyahat özgürlüğü ihlali iddiası yönünden konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Süreyya Başlı Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/18795, Karar Tarihi: 13/10/2020 ve

A.K. ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/30241, Karar Tarihi: 14/10/2020

Araların Barış İçin Akademisyenler ve YARSAV üyesi hakimlerin de olduğu KHK ile görevlerinden ihraç edilen kişilere avukatlık ruhsatı verilmemesi, baro levhasına/staj listesine yazılmalarına ilişkin verilen kararların mahkemelerce iptal edilmesi – özel hayata saygı hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

İfade özgürlüğü

Selahaddin Aydoğdu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/80280, Karar Tarihi: 23.10.2019

Adana Demirspor Kulübü Başkanı olan başvurucuya katıldığı canlı yayınlarda ” [M.G.] aday olsaydı ben de aday olacaktım. Vicdanen rahatsız olurdum. Bu kulübe zarar veren kim olursa olsun, önüne çıkarım. Ben [M.G.]nin kulübe zarar verdiğini düşünüyorum. Belgeler var, zaten ben anlamıyorum. Kulübe zarar vereceksin. Utanmadan gelip aday olacaksın. Ben böyle bir şey görmedim. Kulüp başkanları para çalmasın, kulüpler kendi kendine döner.” şeklindeki ifadeleri nedeniyle hakaret suçundan 1.500 TL adli para cezası verilmesi – İfade özgürlüğünün ihlali

Kemal Gözler Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2015/5612, Karar Tarihi: 10.12.2019

2004 yılının Nisan ayından beri Türk İdare Hukuku sitesinin (www.idare.gen.tr) kurucusu ve editörü olan anayasa hukukçusu başvurucunun internet sitesinin 2013 yılının Nisan ve Mayıs aylarında bir profesörün iki kitabında usulsüz alıntılar bulunduğu iddiasıyla iki ayrı eleştiri kitabı yayımlamasının ardından erişime engellenmesi – İfade ve bilim sanat özgürlüğünün ihlali

Wikimedia Foundation Inc. Ve Diğerleri Başvurusu [Genel Kurul], Başvuru Numarası: 2017/22355, Karar Tarihi: 26.12.2019

Wikipedia isimli internet sitesinin tamamına erişimin engellenmesi kararı verilmesi- İfade özgürlüğünün ihlali

Mustafa Akaydın Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/14800, Karar Tarihi: 08.01.2020

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu tarihte Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor bayramı törenlerinde dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’a “...Biz ipleri Obama’nın elinde başbakan istemiyoruz. Biz işi bitince tuvalete süpürülecek başbakan da istemiyoruz. Biz adam gibi adam istiyoruz arkadaşlar adam gibi adam...” dediği için 6.000 TL manevi tazminat ödemeye mahkum edilmesi – açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilemezlik kararı

Berrin Baran Eker Ve Muzaffer Özbek Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/11012, Karar Tarihi: 09.01.2020

Barış ve Demokrasi Partisi çalışanı olan başvuruculara 6 Şubat 2015 tarihinde Diyarbakır’da üzerinde Abdullah Öcalan’ın fotoğrafının olduğu, Türkçe ve Kürtçe “[A.Ö.ye] Özgürlük İmza Formu” başlıklı ve açıklama kısmında ise “[A.Ö.ye] ve Türkiye’deki siyasi tutsaklara özgürlük talebini destekliyorum. [Ö.nün] özgürlüğü Türkiye’nin demokratikleşmesi ve Kürdistan’daki

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

barış süreci için en önemli adım olacaktır.” yazılı formun imzalatılması için kampanya yaparak örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla 10 ay hapis cezası verilmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması – İfade özgürlüğünün ihlali

Aykut Küçükaya Başvurusu, Başvuru Numarası: 2014/15916, Karar Tarihi: 09.01.2020

Olayların meydana geldiği tarihte Cumhuriyet gazetesinin ve cumhuriyet.com.tr adresindeki haber portalının sorumlu yazı işleri müdürü olan başvuru numarası 4 Ağustos 2014 tarihinde Recep Tayyip Erdoğan’ın oğlu Necmettin Bilal Erdoğan ile birlikte bazı bürokrat ve eğitim alanında faaliyette bulunan beş sivil toplum kuruluşunun (STK) temsilcisinin bulunduğu bir toplantıdaki konuşmaların bir bölümüne ait ses kayıtlarını yayımlamasının üzerine videoya erişimin engellenmesi – İfade ve basın özgürlüğünün ihlali

Mehmet Mihdi Bala Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/15088, Karar Tarihi: 8/1/2020

Gaziantep Üniversitesi içindeki bir yurttan aynı odada kalan iki öğrencinin sarı-kırmızı-yeşil renklerdeki tespih nedeniyle “O hangi takımın renkleri?” şeklindeki sorusuna “Kürdistan bayrağının renkleri” şeklindeki cevap vermesi üzerine başlayan kavgada “Ya Allah, Bismillah, Allahu Ekber” şeklinde slogan atan yaklaşık 30 kişilik öğrenci grubuna karşı taşlı saldırı girişiminde bulunulması, ertesi gün Fırat Haber Ajansı’nın basın açıklamasına ilişkin haberinden sonra 250 kişilik bir grup “katil polis üniversiteden defol, faşizme karşı omuz omuza, Kürt halkı uyuma onuruna sahip çık, baskılar bizi yıldırılmaz, direne direne kazanacağız, kahrolsun faşizm, Antep faşizme mezar olacak, biji serok Apo (yaşasın başkan Apo), be serok jiyan nabe (başkansız yaşam olmaz), jin jiyan azadi (kadın yaşam özgürlük)” şeklinde sloganlar atılması nedeniyle başvuru numarası 2015/15088, Karar Tarihi: 8/1/2020 örgüt çağrısı üzerine düzenlenen gösteriye katılması sebebiyle terör örgütü üyesi olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme suçundan 3 yıl 1 ay 15 gün; terör örgütünün propagandasını yapma suçundan 1 yıl 8 ay hapis cezası ile cezalandırılması – İhlal yok

Esma Seydaoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/15566, Karar Tarihi: 8/1/2020

26 Temmuz 2014 tarihinde Barış ve Demokrasi Partisi üyelerinin Selahattin Demirtaş’ın cumhurbaşkanlığı seçimlerinde adaylığını desteklemek amacıyla düzenledikleri yürüyüşe katılan başvurucuya yürüyüş sırasında taşıdığı pankartların içeriği ve katıldığı sloganlar nedeniyle terör örgütünün propagandasını yapma suçundan on ay hapis cezası verilmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına (HAGB) karar verilmesi – İfade özgürlüğünün ihlali

Baver Mızrak Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/19280, Karar Tarihi: 9/1/2020

Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi 4. sınıf öğrencisiyken üniversitede düzenlenecek bir etkinlik sırasında yaklaşık 150 kişiden oluşan bir öğrenci grubu tarafından “Biji Serok Apo

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

(Yaşasın Başkan Apo), Katil Polis Üniversiteden Defol, Dicle Uyuma Onuruna Sahip Çık, Diş Diş Kana Kan Seninleyiz Öcalan, Direne Direne Kazanacağız, T.C'nin Piçleri Yıldırılmaz Bizleri, PKK burada Hizbul Şeytan Nerede” şeklinde sloganlar atılması nedeniyle başvurucuya terör örgütünün propagandasını yapma suçundan 10 ay hapis cezası ve bu hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmesi – ihlal yok

Zerga Öztürk Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/4556, Karar Tarihi: 9/1/2020

BDP İzmir İl Teşkilatı Kadın Kolları üyelerinin Öcalan'ın cezaevi koşullarını protesto etmek amacıyla 28 Ağustos 2012 tarihinde düzenledikleri oturma eylemi sırasında “Biji serok apo (yaşasın başkan [A.]); selam selam İmralı'ya bin selam; disa disa serhildan serokeme [Ö.] (Yine yine direniş başkanımız [Ö.]); Barış, hemen şimdi; [Ö.ye] özgürlük; [Ö.ye] yaklaşın, savaş, barış geleceğimizdir; kadını yaratan [Ö.ye] bin selam” şeklinde sloganlar atılması ve “Cerca Şeroşe” (Devrim Çarkı)” isimli marş söylenmesi nedeniyle başvurucuya terör örgütünün propagandasını yapma suçundan 10 ay hapis cezası ve bu hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali

Gökçe Ekin Baran Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/13539, Karar Tarihi: 9/1/2020

19 Nisan 2016 tarihinde Ankara Konur Sokak ile Yüksel Caddesinin kesiştiği noktaya Öğrenci Kolektifleri platformuna ait “Çember kırılacak üniversite kazanacak. 1 Mayıs, sokaklara, özgürlüğe. Öğrenci Kolektifleri” yazılı afiş asması nedeniyle başvurucuya 219 TL idari para cezası verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali

Ali Taştan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/5809, Karar Tarihi: 29/1/2020

2 Temmuz 2015 tarihinde Karşı gazetesine TEOG sınavıyla ilgili “TEOG'daki yanlış soruların altından yeni çete iddiası çıktı...” başlıklı röportaj veren başvurucuya hakaret suçundan 1 yıl 2 ay 17 gün hapis cezası verilmesi ve hükmün açıklanmasının geri bırakılması – İfade özgürlüğü ihlali

Azat Yıldırım Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/15279, Karar Tarihi: 29/1/2020

Mardin Barosu avukatı ve bir dönem başkanı olan başvurucuya dönemin Adalet Bakanı olan Sadullah Ergin'in 27 Mart 2013 tarihinde düzenlediği bir basın toplantısında çözüm süreciyle ilgili “Bir savcı çıktığında, ‘siz niye Türkiye’ye barışı getirmeye çalışıyorsunuz diye hesap mı soracaktır? Akan kanın, gözyaşının dindirilmesi için niçin gayret ediyorsunuz diye mi soracaktır? Bu suçsa ben bu suçu işliyorum burada.” açıklamasının ardından 28 Mart 2013 tarihinde sosyal medya hesabından “‘Adalet Bakanı’ barış istemek suçsa ben bu suçu isteyerek işliyorum’ demiş. Ben de bu suçu işliyorum Mardin’in niteliksiz ve seviyesiz hakim ve

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

savcılarına büyük bir zevk ile duyurulur.” paylaşımı nedeniyle 24 hakim ve savcıya karşı hakaret suçu işlediği iddiasıyla 13.680 TL adli para cezası verilmesi – İhlal yok

Deniz Karadeniz ve Diğerleri Başvurusu [Genel Kurul], Başvuru Numarası: 2014/18001, Karar Tarihi: 6/2/2020

19 Mart 2014 tarihinde yerel seçimler nedeniyle Edirne’de başbakanın katılacağı açık hava toplantısında ÖDP ve TKP il parti binasından “Katil, Hırsız AKP” yazılı bir pankartın sarkıtılması nedeniyle polis müdahalesinde bulunulması – İfade özgürlüğünün ihlali (ayrıca, insanlıkdışı muamele yasağının maddi ve usul yönünden ihlali)

Murat Türk Başvurusu (7), Başvuru Numarası: 2017/37794, Karar Tarihi: 10/3/2020

Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda hükümlü olan başvuruçunun avukatına yazdığı beş sayfadan oluşan mektubunda 4 Ağustos 2016 tarihinde cezaevinde olan olayları anlatması nedeniyle mektubun içeriğinde Ceza İnfaz Kurumunun güvenliği açısından sorun yaratacak, Kurum personelini hedef gösteren, onları küçük düşürücü yalan yanlış ifadeler olduğu gerekçesiyle mektubun avukata gönderilmemesi – başvuruçunun avukatına göndermek istediği mektubun savunmaya ilişkin olup olmadığı yönünde bir inceleme yapılmadığından kanunilik yönünden ihlal

Çağrı Yılmaz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/34463, Karar Tarihi: 13/2/2020

Ankara Üniversitesi’nde öğrenci olan başvuruçuya, Ankara Üniversitesi rektörü Erkan İbiş’e Twitter üzerinden 8/2/2017, 9/2/2017 ve 11/2/2017 tarihlerinde “la sana diyoz tırşik ibiş, kırcaz elbet çarkını”; “Buradayız, biradayız!!! anladın sen onu ibiş”; “la tırşik ibiş ben de hayır diyorum, sen de beni kovsana okuldan” yazdığı için hakaret suçundan 8.840 TL adli para cezası ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali

Ali Ergin Demirhan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/16368, Karar Tarihi: 11/3/2020

<http://www.sendika.org> isimli internet sitesine Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünün talebi ve (kapatılan) Telekomünikasyon İletişim Başkanlığının 25 Temmuz 2015 tarihli yazısı ile başvuruya konu sitenin de aralarında bulunduğu 118 internet sitesi ile sosyal medya hesabına 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun’un 8/A maddesinin (2) numaralı fıkrası gereğince erişimin engellenmesi – “idari ve/veya yargısal makamlarca başvuruya konu internet sitesine tümüyle erişimin engellenmesi şeklindeki kısıtlamanın zorunlu bir sosyal ihtiyacı karşıladığı ve orantılı olduğu, dolayısıyla demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olduğu ilgili ve yeterli bir gerekçe ile gösterilmemesi” – ifade ve basın özgürlüğünün ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Erhan Keleşoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/18098, Karar Tarihi: 15/5/2020

Bu Suça Ortak Olmayacağız bildirisini imzaladığı için hakkında terör örgütü propagandası yapma suçundan dava açılan, 1 yıl 3 ay hapis cezası alan ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilen barış için akademisyenin, AYM'nin Füsun Üstel ve diğerleri kararından sonra yeniden yargılanıp beraat etmesi – Mağduriyet statüsünün kaybı nedeniyle başvurunun düşürülmesi

Kahraman Güvenç Başvurusu (4), Başvuru Numarası: 2016/15659, Karar Tarihi: 23/6/2020

Yaklaşık 20 yıl önce 6 Ekim 1996 tarihinde zorla kaybedilerek öldürülen ağabeyinin failinin bulunması ve cezalandırılması talebiyle 3 Mayıs 2016 tarihinde açlık grevine başlayan (14 Mayıs'ta bunu ölüm orucuna dönüştüren, 15 Temmuz'da ara verip daha sonra devam eden ve 11 Ekim'de tamamen sona erdiren) başvurucuya Bolu F Tipi cezaevi tarafından 2 ay süreyle etkinliklere katılmaktan alıkonulma disiplin cezası verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali yok

Meliha Kaplan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/8289, Karar Tarihi: 23/6/2020

14 yaşında bir kıza cinsel istismar suçunu işlediği iddiasıyla tutuklanan E.K.'nin tahliye edilmesinin ardından kızın ve ailesinin talebiyle bir basın açıklaması düzenleyen Kocaeli Kadın Platformu temsilcisi olan başvurucuya bu açıklama sırasında davası devam eden E.K. hakkında 'tacizci' dediği için hakaret suçundan hükmün açıklanmasının geri bırakılması ve 1.740 TL adli para cezası verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali

İleri Yayımcılık Tanıtım ve TİC. LTD. ŞTİ. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/30756, Karar Tarihi: 1/7/2020

Başvurucunun sahibi olduğu internet sitesinde 11 Mayıs 2015 tarihinde "Erdoğan'dan E.Ç.ye: Hâlâ Bekliyorum Anıracak" başlıklı haber yayımlanması nedeniyle E.Ç.'ye 3.000 TL manevi tazminat ödemesine karar verilmesi – İfade ve basın özgürlüğünün ihlali

Ömer Haran Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/33744, Karar Tarihi: 1/7/2020

Bandırma 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan başvurucuya, cezaevinde bulunan 170 kişi ile birlikte "baskılar bizi yıldırılmaz" ve "insanlık onuru işkenceyi yenecek" sloganı attığı ve "Gereksiz olarak marş söylemek veya slogan atmak" eylemini gerçekleştirdiği gerekçesiyle "2 ay haberleşme veya iletişim araçlarından yoksun bırakma veya kısıtlama" cezası verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Gıyasettin Aydın Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/17252, Karar Tarihi: 1/7/2020

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan başvurusunun 29 Temmuz 2016 tarihinde odasında yapılan aramada mahkemelerce yasaklanmış on beş kitap bulunması nedeniyle başlatılan disiplin soruşturmasında başvurucuya “yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumlarına sokmak, bulundurmak, kullanmak” eylemini gerçekleştirdiği gerekçesiyle “5 gün hücreye koyma” cezası verilmesi – ifade özgürlüğü ihlali yok

Cahit Baybariz ve Edep Tekin Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/15091, Karar Tarihi: 22/7/2020

Ö.H.S isimli dergiye el konulması, yayın yasağı konulması ile derginin dağıtım ve satışının yasaklanması kararından kısa bir süre sonra aralarında başvuru sahiplerinin de olduğu kişilerin bulunduğu aracın polisler tarafından durdurulması, dergiyi bulduklarını için örgüt propagandası yapma suçundan gözaltına alınmaları ve daha sonra terör örgütüne yardım etme suçundan 6 yıl 3 ay hapisle cezalandırılmaları – ifade özgürlüğünün ihlali

Ali Ergin Demirhan Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/35947, Karar Tarihi: 9/9/2020

İlk kez 25/7/2015 tarihinde 5651 sayılı İnternet Yasası'nın 8/A maddesine dayanılarak erişime engellenen sendika.org internet sitesinin bu tarihten 2017 yılının sonuna kadar, “sendika10.org”, “sendika18.org”, “sendika28.org”, “sendika46.org”, “sendika47.org”, “sendika55.org”, “sendika56.org” ve “sendika61.org” isimleri alarak 61 defa tamamen engellenmesi – İfade ve basın özgürlüğü ihlali

Ömer Yalçın Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/30798, Karar Tarihi: 29/9/2020

Toprak Mahsulleri Ofisi'nde kamu görevlisi olan başvurusunun Başbakanlık İletişim Merkezine kurumunda paralel devlet yapılanması olduğu iddiasıyla gönderdiği şikâyet dilekçesinde yer alan iddialarının asılsız olduğundan bahisle kınama disiplin cezasıyla cezalandırılması – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Garo Paylan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/19699, Karar Tarihi: 13/10/2020

TBMM'nin 13/1/2017 tarihli oturumunda söz alıp 1915 yılında yaşanan olayları “soykırım” olarak tanımlaması nedeniyle HDP milletvekili olan başvurucuya “Meclisten geçici olarak 3 birleşim çıkarma cezası” verilmesi ve “söz konusu soykırım ifadelerini Meclis dışında tekrarlamamasına ve bu sözlerin tutanaktan çıkarılması”na karar verilmesi – süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Candar Şafak Dönmez Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/15672, Karar Tarihi: 5/11/2020

“Baskılar Bizi Yıldıramaz” sloganının yazılı olduğu YDG imzalı pankartı taşıdığı, örgüt üyesi beş kadını anmak için düzenlenen basın açıklamasına katıldığı ve “Beşler Yaşıyor Kavga Sürüyor”, “Şehit Namırın”, “Önderimiz [İ.K.]”, “Gerillalar Ölmez Yaşasın Halk Savaşı”, “Sekizler Yaşıyor Kavga Sürüyor” sloganları attığı, “YDG 6. Konferansı” adı altında düzenlenen etkinliğe katıldığı, katıldığı basın açıklamasında “Şehit Namırın, Bedel Ödedik Bedel Ödeteceğiz, Katil Devlet Hesap Verecek, Kürdistan Faşizme Mezar Olacak, Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz, Faşizmi Döktüğü Kanda Boğacağız” şeklinde sloganlar attığı, “Partizan Görevli” yazılı yekek giydiği, 8 Mart eylemine katıldığı gerekçesiyle TKP/ML-TİKKO üyesi olduğu iddiasıyla tutuklanıp terör örgütüne üye olma suçundan 6 yıl 3 ay hapis cezası ile; üç ayrı tarihte işlediği terör örgütünün propagandasını yapma suçundan ayrı ayrı 10 ay hapis cezası ile; ayrıca görevi yaptırmamak için direnme suçu yönünden de 11 ay 3 gün hapis cezası ile cezalandırılması – İfade özgürlüğünden ihlal yok. [toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez bulundu]

Toplanma, gösteri yapma, dernek kurma ve örgütlenme özgürlüğü

Tüncay Yıldız Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2014/12717, Karar Tarihi: 08.01.2020

“MLKP [Marksist Leninist Komünist Parti] silahlı terör örgütüne yönelik olarak ülke genelinde yapılan operasyonlarda ele geçen örgütsel dökümanlar irdelendiğinde, örgütün dernek, sendika, vakıf, çeşitli gazete ve dergiler aracılığıyla örgütün propagandasının yapıldığı; çeşitli faaliyetler yapıldığı, bunların örgütün merkez komitesi tarafından yönetildiği, Hatay’da faaliyet gösteren ESP [Ezilenlerin Sosyalist Platformu] ve SGD’nin [Sosyalist Gençlik Derneği] de MLKP terör örgütünün uzantısı olarak faaliyet yürüttüğü, bu oluşumların 2005, 2006 yıllarında 21 Mart Nevruz ve 1 Mayıs işçi bayramı kapsamında etkinlikler yapıp, pankartları astıkları, örgüt ve çatışmalarda ölen örgüt üyeleri lehine sloganlar atıp, cenaze törenleri düzenledikleri ve bu eylemleri SGD ve ESP çatısı altında yaptıkları” gerekçesiyle başvurularda örgüt üyeliğinden hapis cezası verilmesi – İhlal

Eda Ayşegül Kılıç Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/12263, Karar Tarihi: 16.01.2020

Gezi Parkı eylemleri sırasında 2 Haziran 2013 tarihinde Ankara’da düzenlenen bir protestoya katılan başvurunun güvenlik güçlerinin müdahalesi sırasında ve devamında atılan gaz bombalarından etkilendiğini, kolluk görevlilerinin yumruk, tekme ve cop darbeleriyle yaralandığını iddia etmesine karşı savcılık tarafından kolluk görevlileri hakkında başvurucuya karşı işledikleri iddia edilen zor kullanma yetkisinde sınırın aşılması suretiyle kasten yaralama

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

ve hakaret suçlarından kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi – Eziyet yasağının maddi ve usuli yönden ihlali, toplantı ve gösteri hakkının ihlali

Sinan Cem Öztürk Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/13477, Karar Tarihi: 9/1/2020

21 Mart 2016 günü aralarında başvuruçunun da bulunduğu bir grup öğrencinin 2016 yılında gerçekleşen bombalı saldırıları protesto etmek amacıyla Fakültenin bahçesinde toplanarak üstünde “Sarayın İstikrarı / 5 Haziran 2015 HDP Diyarbakır Mitingi / 20 Temmuz 2015 Suruç/ 10 Ekim 2015 Ankara Barış Mitingi / 12 Ocak 2016 Sultanahmet Meydanı / 6 Şubat 2016 Cizre Bodrum Katı / 17 Şubat 2016 Genelkurmay Önü / 13 Mart 2016 Güvenpark / 19 Mart 2016 İstiklal Caddesi / Katliam, Kan, Yayın Yasağı, Gözyaşı Öğrenci Kolektifleri” yazan iki afiş asmaları nedeniyle gözaltına alınması ve 219 TL idari para cezası verilmesi – İfade özgürlüğü ihlali

Medine Eren Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/14588, Karar Tarihi: 12/2/2020

1 Mayıs 2014 tarihinde HDP yetkilileriyle 1 Mayıs’ı kutlamak için Şişli’ye giden başvuruçunun tazyikli su, göz yaşartıcı gaz ve plastik mermi nedeniyle kaçtığı ara sokakta arkasından yaklaşık beş metre mesafeden atılan göz yaşartıcı gaz kapsülünün sol bacağı arka kısmına isabet etmesi nedeniyle yüzüstü yere düştüğünü, yanına gelen bir polis memurunun yaralanan bacağına tekme atarak hakaret ve tehdit ettiğini iddia etmesi üzerine açılan soruşturmada kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlal edilmediğine (kötü muamele bakımından açıkça dayanaktan yoksunluk sebebiyle kabul edilemezlik kararı)

Nevzat Çolak ve Özgürlük ve Dayanışma Partisi Başvurusu, Başvuru Numarası: 2015/5076, Karar Tarihi: 11/3/2020

24 Aralık 2014 tarihinde Edirne’de AK Parti il başkanları toplantısı yapılması ve toplantıya o tarihte Başbakan olan Ahmet Davutoğlu ile birlikte başbakan yardımcıları, bakanlar, AK Parti genel başkan yardımcıları, belediye başkanları ve il başkanlarının katılması planlandığından toplantının yapıldığı yer ile arasında 1.7 kilometre bulunan ÖDP İl Başkanlığı’nda arama yapılması ve bu aramanın haksız olduğu gerekçesiyle yapılan şikayette kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesi – Aramanın yapıldığı tarihte değil, kovuşturmaya yer olmadığı kararına yapılan itirazın reddinin kendilerine tebliğ edildiği tarih itibarıyla bireysel başvuruda bulunulduğu için süre aşımı nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Hakan Yılmazöz Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/37725, Karar Tarihi: 3/6/2020

DHKP/C örgütü üyesi olma, örgüt propagandası yapma ve 2911 sayılı Kanun’a muhalefet etme suçlarından yargılanan başvuruçuya Kocaeli Öğrenci Gençlik Derneğinin (Dernek) Halk

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Cephesine bağılı olarak faaliyet yürüttüğü, Halk Cephesinin ise terör örgütü DHKP/C'ye bağılı bir yapılanma olduğu gerekçesiyle örgüt üyeliği suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası verilmesi; terör örgütü propagandası yapma ve 2911 sayılı Kanun'a muhalefet etme suçlarından ise kovuşturmasının ertelenmesine karar verilmesi – Örgütlenme özgürlüğünün ihlali

Meziyet Yıldız Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/17038, Karar Tarihi: 18/6/2020

Çocuk istismarına yönelik Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararından sonra yapılacak kanun değişikliğini protesto etmek amacıyla Ankara AKP il başkanlığı önünde eylem düzenlemek isteyen başvuruçuların “Tecavüzü Aklayan Yasa Meclis'ten Geçmeyecek – Tecavüz Meşrulaştırılmaz Öğrenci Kolektifleri” yazılı pankartı açmalarına izin verilmemesi ve “Tecavüzcü AKP, Hırsız AKP, Hepiniz Aynısınız, Tecavüzü Aklama Suça Ortak Olma” sloganları atılması nedeniyle 219 TL idari para cezası verilmesi – Toplanma ve gösteri hakkının ihlali

Savaş Candemir ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/5116, Karar Tarihi: 18/6/2020

KESK ve Eğitim-SEN üyesi öğretmen başvuruçulara sendikanın 12 Ocak 2015 tarihinde aldığı karar doğrultusunda Birleşik Haziran Hareketi öncülüğünde Alevi-Bektaşlı Dernekleri Federasyonu, Pir Sultan Abdal Kültür Dernekleri, Alevi Dernekleri Federasyonu, Alevi Vakıfları Federasyonu ile Marmara Bölgesi ve çevre illerin Sendika şubelerinin katılımlarıyla 8 Şubat 2015 tarihinde İstanbul Kadıköy'de “Laik, Bilimsel, Ana Dilinde Eğitim ve Demokratik Yaşam İçin Dayanışma ve Birlik Mitingi”ne katılmaları ve 13 Şubat 2015 tarihinde iş bırakmaları nedeniyle Kabahatler Kanunu'nun 32. maddesi uyarınca emre aykırı davranışta bulduklarından bahisle 208 TL idari para cezası verilmesi – 5326 sayılı Kanun'da kabahat olarak öngörülen emre itaatsizlik fiilinin somut olayda unsurları oluşmaksızın kamu makamlarınca yoruma dayalı olarak idari para cezası ile cezalandırılmaları nedeniyle müdahalenin kanunilik şartını karşılamadığında, toplanma ve gösteri özgürlüğünün ihlali

Abdulcelil Demir Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/27572, Karar Tarihi: 18/6/2020

DİSK ve KESK üye veya yöneticisi olan başvuruçulara Öcalan'ın doğum günü etkinliklerine, 21 Şubat 2019'da ana dille ilgili Mezopotamya Kültür Merkezi'nde, 2 Mayıs 2019'da Şanlıurfa'da, 3 Mayıs 2019'da açlık grevleriyle ilgili Diyarbakır'da ve genel olarak Ege'de gerçekleşen eylemlere katıldıkları gerekçesiyle PKK örgütüne üye olma suçundan hapis cezası verilmesi – Bu eylemlerin terör örgütüyle bağlantısı ortaya koyulamadığından toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Hüseyin Karabulut ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/24457, Karar Tarihi: 17/6/2020

Eğitim-SEN, KESK, SES üye ve temsilcilerinin ve HDP milletvekillerinin değişik tarihlerde farklı tarihlerde düzenlenen eylem ve basın açıklamalarına katılmaları nedeniyle 143 TL, 219 TL ve 227 TL idari para cezası ödemesi – toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali

Özkan Karataş Ve Diğerleri Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/31774), Karar Tarihi: 14/10/2020

OHAL KHK'leriyle işlerinden ihraç edilen kişilerin bu durumu protesto etmek amacıyla başlattıkları oturma eylemi nedeniyle Malatya Valiliği'nin OHAL sırasında toplantı ve gösteri yürüyüşü, basın açıklaması, stant kurma, imza kampanyası, bildiri dağıtma, pankart asma, çadır kurma, oturma eylemi gibi eylemleri izne bağlayan genelgesine dayanılarak idari para cezasına çarptırılmaları – toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının ihlali

Sendika hakkı

Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2017/35667, Karar Tarihi: 9/9/2020

Batman Belediyesinde çalışan 50 kişinin OHAL KHK'leriyle ihraç edilmesine karşı basın açıklaması düzenleyen Eğitim-SEN, KESK ve DİSK yöneticilerine idari para cezası verilmesi nedeniyle Sendika'nın örgütlenme özgürlüğüne müdahale olduğu iddiası – başvurunun actio popularis (halk davası) niteliğinde olduğu gerekçesiyle kişi bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Etkili başvuru hakkı

Meral Danış Beştaş Başvurusu (3), Başvuru Numarası: 2017/34087, Karar Tarihi: 13/10/2020

Tutuklu kaldığı cezaevi hüccesinde havalandırma boşluklarında bulunan güvenlik kameralarının kaldığı odanın içini gördüğünü, yaşam alanının sürekli bir şekilde kayıt altına alındığını, bu alanların kayıt yapılmasına ilişkin bir zorunluluğun bulunmadığını, kayıt nedeniyle tecrit koşullarının oluştuğunu, özel hayatın gizliliğinin ihlal edildiğini ileri sürdüğü şikayet dilekçesinin esasına girilmeden reddine karar verilmesi – Özel hayata saygı hakkıyla bağlantılı etkili başvuru hakkının ihlali

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Abdullah Yaşa Başvurusu, Genel Kurul, Başvuru no. 2015/12486, Karar tarihi: 05/11/2020

Gaz fişegi ile yaralanan başvurucunun işkence ve kötü muamele yasağının ihlal edildiğine, Sözleşme'nin 46. Maddesi altında Türkiye'nin gerekli önlemleri almasına ve kişiye 15.000 Euro tazminat ödenmesine karar veren İHAM'ın kararının yerine getirilmemesi

Ayrımcılık yasağı

E.Ç. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2018/6565, Karar Tarihi: 10/6/2020

Boşanma davası sonrasında çocuğun soyadını değiştirme talebiyle velayet hakkı sahibi anne tarafından açılan davanın reddedilmesi – aile hayatına saygı hakkıyla bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ihlali

Mülkiyet hakkı

Fenerbahçe Spor Kulübü Derneği Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/4483, Karar Tarihi: 13/2/2020

2012-13 sezonu Kadınlar Voleybol Ligi'nde giyilecek formalara reklam alınmasına ilişkin olarak 300.000 TL karşılığında yapılan şirket sözleşmesinin ardından 5/4/2001 tarihli ve 24364 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Mülkiyeti ve Kullanımında Bulunan Spor Tesislerinde Yapılacak Spor Faaliyetleri ile Genel Müdürlüğün Gözetim ve Denetiminde Düzenlenecek Olan Spor Organizasyonlarına Katılan Kulüp ve Kişilerin Her Türlü Spor Malzemeleri ile Araç ve Gereçlerine Reklam Konulmasına Dair Yönetmelik'in (Yönetmelik) 9. maddesi gereğince Kadınlar Voleybol Ligi 2012-2013 voleybol sezonunda oynanan müsabakalarda giyilen formalar için alınan reklama ilişkin sözleşmeden elde edilen gelirin %5'inin ödenmesinin talep edilmesi fakat söz konusu Yönetmeliğin daha sonra kaldırılmasına rağmen başvurucunun hukuka aykırı karar nedeniyle 15.000 TL ve icra giderlerini ödemek zorunda kalması – Mülkiyet hakkının ihlali (3289 sayılı Kanun'da yer verilen reklam geliri tanımının muğlak olması, reklam gelirinden hangi oranda tahsilat yapılacağına dair sınırlayıcı bir düzenlemenin kanunda öngörülmemiş olması ve tahsilatın nasıl yapılacağına ilişkin belirsizlik göz önüne alındığında; idare tarafından başvurucudan alınan reklam geliri payının esaslı unsurlarının kanunla belirli ve öngörülebilir bir biçimde düzenlenmemiş olması nedeniyle mülkiyet hakkına yapılan müdahalenin Anayasa'nın 13., 35. ve 73. maddelerinde öngörülen kanunilik ilkesini ihlal ettiğine)

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Doğan Depişgen Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/12233, Karar Tarihi: 11/3/2020

İhsangazi ilçesine bağlı Elçelebi Mahallesi'nin muhtarı olan başvurusunun haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulan silahlı suç örgütü üyesi olma ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun'a muhalefet suçlarından tutuklanıp beraat etmesinin ardından açtığı tazminat davasında Bilirkişi raporuna rağmen tutuklu kaldığı dönemde muhtarlık maaşının ödenmemesi – mülkiyet hakkının ihlali

Kemal Karanfil Başvurusu (2), Başvuru Numarası: 2016/54582, Karar Tarihi: 23/6/2020

28/7/2016 tarihinde anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs ve silahlı terör örgütüne üye olma suçlarından hakkında soruşturma yürütülen başvurusunun tüm bankalardaki hesaplarına, tapuda kayıtlı tüm gayrimenkullerine ve aracına el konulması – CMK'nin 141. maddesinde düzenlenen tazminat yoluna başvurulmadığı için başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Samatyada Sulumanastır Surp Kevork Ermeni Kilisesi Sahakyan Nunyan Ermeni Mektebi Ve Mezarlığı Vakfı Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/5987, Karar Tarihi: 1/7/2020

Vakfın Fatih ilçesinin çeşitli mahallelerinde bulunan 20 adet taşınmazın Fatih Belediyesi tarafından hazırlanan imar planına göre park ve dinlenme alanı olarak belirlenmesi nedeniyle açılan davanın hukuka aykırı bir değerlendirme yapılmadığı gerekçesiyle reddedilmesi – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Mustafa Sakaoğlu Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/1350, Karar Tarihi: 16/9/2020

Subay olarak görev yapmakta iken darbe teşebbüsü sonrasında anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs suçundan tutuklanan başvurusunun 668 sayılı OHAL KHK'si uyarınca malvarlığına el konulması yönünde tedbir kararı alınması – CMK 141'e başvurulmadığı için başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Eğitim hakkı

Şevket Yirik Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/36503, Karar Tarihi: 29/9/2020

Dinar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıyla tutuklu olan başvurusunun 677 sayılı KHK'nin 4. maddesi uyarınca YDS'ye girmesine izin verilmemesi – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

ANAYASA GÜNDEMİ – 2020 Anayasa Mahkemesi Kararları

Serbest seçim hakkı

Kadri Enis Berberoğlu Başvurusu (2), Genel Kurul, Başvuru Numarası: 2018/30030, Karar Tarihi: 17/9/2020

CHP milletvekili olan başvurucu hakkında MİT tırlarıyla ilgili soruşturma kapsamında devletin gizli kalması gereken bilgilerini siyasal veya askerî casusluk amacıyla temin etme ve FETÖ/PDY'ye bilerek ve isteyerek yardım etme suçlarından yasama dokunulmazlığının kaldırılması için bir fezleke hazırlanmasının ardından 25 yıl hapis cezası verilmesi, yargılama süreci devam ederken yeniden milletvekili seçilen ve yasama dokunulmazlığına tekrar kavuşan başvurucunun yargılamanın durdurulması ve tahliye edilmesi yönündeki talebini gerekçe göstermeden reddeden Yargıtay'ın verilen mahkumiyet kararını onaması – Başvurucunun milletvekili seçildikten sonra yargılandığı davada durma kararı verilmeyerek tahliyesine hükmedilmeksizin yargılanmaya devam olunması ve bölge adliye mahkemesinin mahkûmiyet hükmünün onanması Anayasa'nın geçici 20. maddesi ile getirilen istisna hükmünün lafzına ve amacına aykırı olarak geniş bir biçimde yorumlanması, serbest seçim hakkının ve kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlali

Zeyyat Ceylan Başvurusu, Başvuru Numarası: 2019/14426, Karar Tarihi: 20/10/2020

675 sayılı OHAL KHK'si ile kamu görevinden çıkarıldığı gerekçesiyle belediye başkanlığı mazbatasının verilmemesi nedeniyle serbest seçim hakkının ihlal edildiği iddiası – Ortak koruma alanı dışında kalması sebebiyle konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Yusuf Baydar Başvurusu, Başvuru Numarası: 2016/6177, Karar Tarihi: 20/10/2020

Saadet Partisi Üsküdar İlçe Seçim Kurulu üyesi olan başvurucunun 7 Haziran 2015 seçimlerinde seçim çalışmaları kapsamında Üsküdar ilçe teşkilatı binası yakınında bulunan kaldırıma kurduğu on beş metre karelik seçim çadırının yaya trafiğini engellediği gerekçesiyle kaldırılması – açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı

Anayasal ve kişisel önemden yoksunluk

Erenkum İNŞ. TAAH. NAK. GIDA TUR. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ. Başvurusu, Başvuru Numarası: 2017/6462, Karar Tarihi: 27/2/2020

Verilen 1.278 TL trafik idari para cezasına yaptığı itirazı süresi içerisinde itiraz etmediği gerekçesiyle reddedilen başvurucunun mahkemeye erişim hakkı ihlali iddiası – Anayasal ve kişisel önemden yoksun olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı